

GEMEENTE TWENTERAND

Bestemmingsplan

“Buitengebied 2005, partiële herziening Veenmuseum”

17 maart 2015

Vastgesteld

Toelichting

“Buitengebied 2005, partiële herziening Veenmuseum”

Plannaam: “Buitengebied 2005, partiële herziening Veenmuseum”
IMRO-IDN: NL.IMRO.1700.BPBG2011PH0014-vas1
Status: Vastgesteld
Plantype: Bestemmingsplan

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	LIGGING VAN HET PLANGEBIED	5
1.3	DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN	5
1.4	HUIDIG PLANOLOGISCH REGIEM	6
1.5	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	DE HUIDIGE SITUATIE	8
2.1	LANDSCHAPPELIJKE ASPECTEN	8
2.2	HET PLANGEBIED	9
HOOFDSTUK 3	PLANBESCHRIJVING	12
3.1	AANLEIDING	12
3.2	HET GEWENSTE PLAN	12
3.3	VERKEER EN PARKEREN	14
HOOFDSTUK 4	BELEIDSKADER	15
4.1	RIKSBELEID	15
4.2	PROVINCIAAL BELEID	16
4.3	GEMEENTELIJK BELEID	23
HOOFDSTUK 5	MILIEU-ASPECTEN	36
5.1	GELUID	36
5.2	BODEMKWALITEIT	36
5.3	LUCHTKWALITEIT	37
5.4	EXTERNE VEILIGHEID	38
5.5	MILIEUZONERING	39
5.6	GEUR	41
5.7	ECOLOGIE	41
5.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	44
HOOFDSTUK 6	WATERPARAGRAAF	46
6.1	VIGEREND BELEID	46
6.2	WATERPARAGRAAF	47
HOOFDSTUK 7	JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING	48
7.1	INLEIDING	48
7.2	OPZET VAN DE REGELS	48
7.3	VERANTWOORDING VAN DE REGELS	49
7.4	HANDHAVING	50
HOOFDSTUK 8	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	51
HOOFDSTUK 9	INSPRAAK EN VOOROVERLEG	52
9.1	VOOROVERLEG	52
9.2	INSPRAAK	52

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING.....	53
BIJLAGE 1 QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET, EHS EN VOORTOETS NATURA 2000	54
BIJLAGE 2 UITGANGSPUNTENNOTITIE WATERSCHAP REGGE EN DINKEL.....	55

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

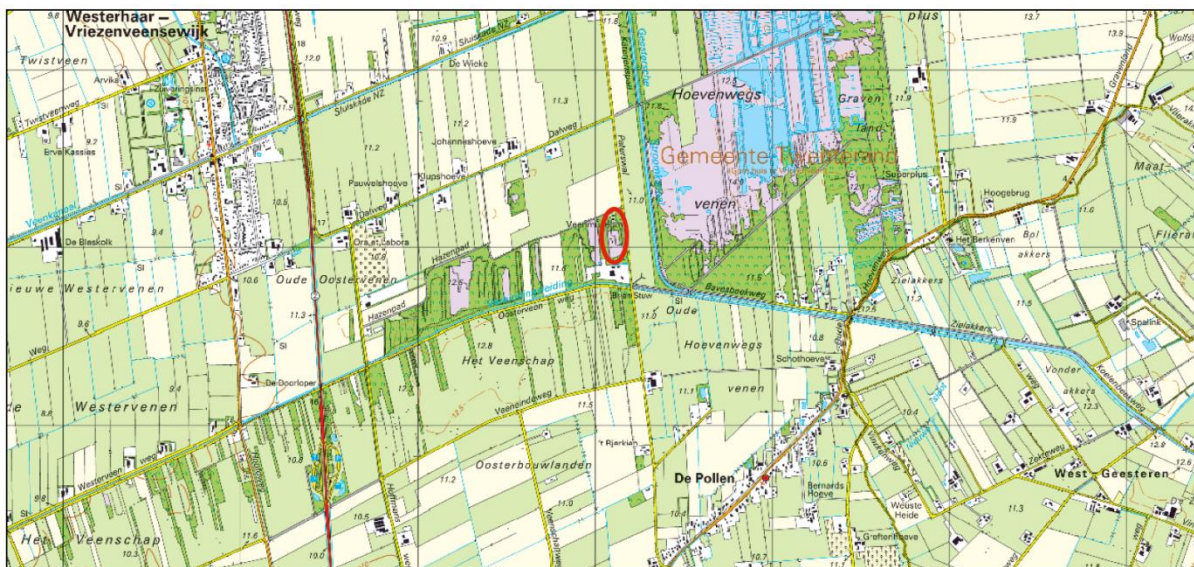
1.1 Aanleiding

Het Veenmuseum Vriezenveenseveld is gevestigd aan de Paterswal 11 te Vriezenveen, in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Het Veenmuseum is een belangrijke toeristisch-recreatieve en maatschappelijke functie in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Om het Veenmuseum blijvend interessant te houden als belangrijke recreatief-toeristische en maatschappelijke functie in de gemeente Twenterand, is het Veenmuseum voornemens om de kwaliteit en professionalisering van het museum verder te versterken. Uitgangspunt daarbij is dat het zeer gewaardeerde gemoedelijke karakter niet wordt aangetast. Om dit te kunnen bewerkstelligen, is een verruiming van de planologische bebouwingsmogelijkheden van het Veenmuseum Vriezenveenseveld noodzakelijk. Hiermee kan worden voldaan aan de wensen van de toekomstige bezoekers van het Veenmuseum en wordt een toeristisch-recreatieve functie in het buitengebied van de gemeente Twenterand versterkt.

De ontwikkeling van het initiatief op deze locatie is niet in overeenstemming met het vigerende bestemmingsplan, waardoor een bestemmingsplanherziening noodzakelijk is. In voorliggend bestemmingsplan zal worden aangetoond dat de herziening van het bestemmingsplan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Paterswal 11 te Vriezenveen, in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Het plangebied ligt ten noorden van Vriezenveen en De Pollen en ten zuidoosten van de kern Westerhaar-Vriezenveensewijk. Ten noordoosten van het plangebied ligt het beschermde natuurgebied Engbertsdijksvenen. In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied aangegeven.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (Bron: Kadaster)

1.3 De bij het plan behorende stukken

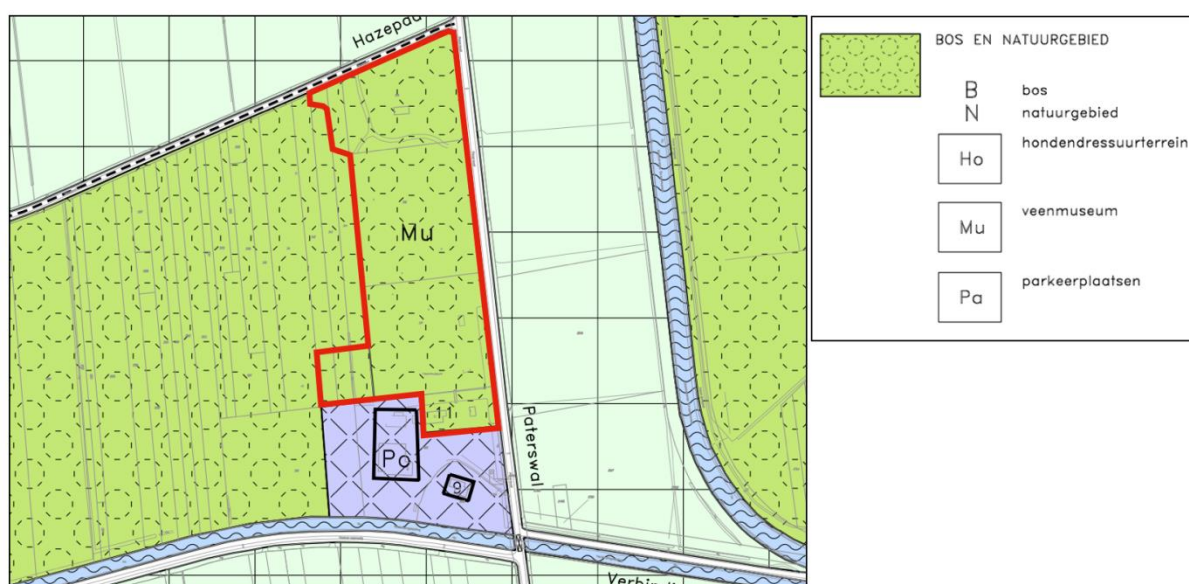
Het bestemmingsplan “Buitengebied herziening 2005, partiële herziening Veenmuseum” bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1700.BPBG2011PH0014-vas1) en een renvooi;
- regels (met bijbehorende bijlagen).

Op de verbeelding is de bestemming van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Huidig planologisch regime

Het plangebied is gelegen binnen het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 2005" van de gemeente Twenterand. Het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 2005" is door de gemeenteraad vastgesteld op 7 november 2006 en door Gedeputeerde Staten van Overijssel goedgekeurd op 25 juni 2007. Figuur 1.2 bevat een uitsnede van het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 2005" met daarin weergegeven het plangebied.

Figuur 1.2 Uitsnede bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 2005" (Bron: Gemeente Twenterand)

Op basis van het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 2005" hebben de gronden in het plangebied de bestemming "Bos en Natuurgebied" met voor het grootste gedeelte een aanduiding 'veenmuseum' (Mu). Deze gronden zijn bestemd voor het Veenmuseum, daar waar dat als zodanig met een gebiedsbegrenzing en aanduiding "Mu" op de verbeelding is aangegeven, een en ander uitsluitend ten behoeve van educatieve, recreatieve en toeristische doeleinden. In de bouwregels is bepaald dat voor wat betreft de gronden met de aanduiding 'Mu' (Veenmuseum) maximaal 750 m² bebouwd oppervlak aanwezig mag zijn, met dien verstande dat de oppervlakte per gebouw niet meer dan 250m² mag bedragen. Op dit moment bedraagt de oppervlakte van de bestaande bebouwing circa 773 m². Om te anticiperen op het groeiende bezoekersaantal, is het gewenst om extra bebouwing te realiseren ter grootte van circa 550 m². Voor een nadere beschrijving van het gewenste plan wordt korthedshalve verwezen naar Hoofdstuk 3. Voorgaande houdt in dat de maximaal toegestane oppervlaktemaat zoals toegestaan in het vigerende bestemmingsplan wordt overschreden. Een bestemmingsplanherziening is derhalve noodzakelijk. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving van de landschappelijke aspecten van het buitengebied van de gemeente Twenterand en een beschrijving van de huidige situatie in het plangebied gegeven.

Hoofdstuk 3 bevat de planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van rijk, provincie en de gemeente Twenterand beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsaspecten de revue.

Hoofdstuk 6 gaat in op de wateraspecten.

In de hoofdstukken 7 en 8 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de economische uitvoerbaarheid van het project.

Hoofdstuk 9 gaat in op inspraak en vooroverleg.

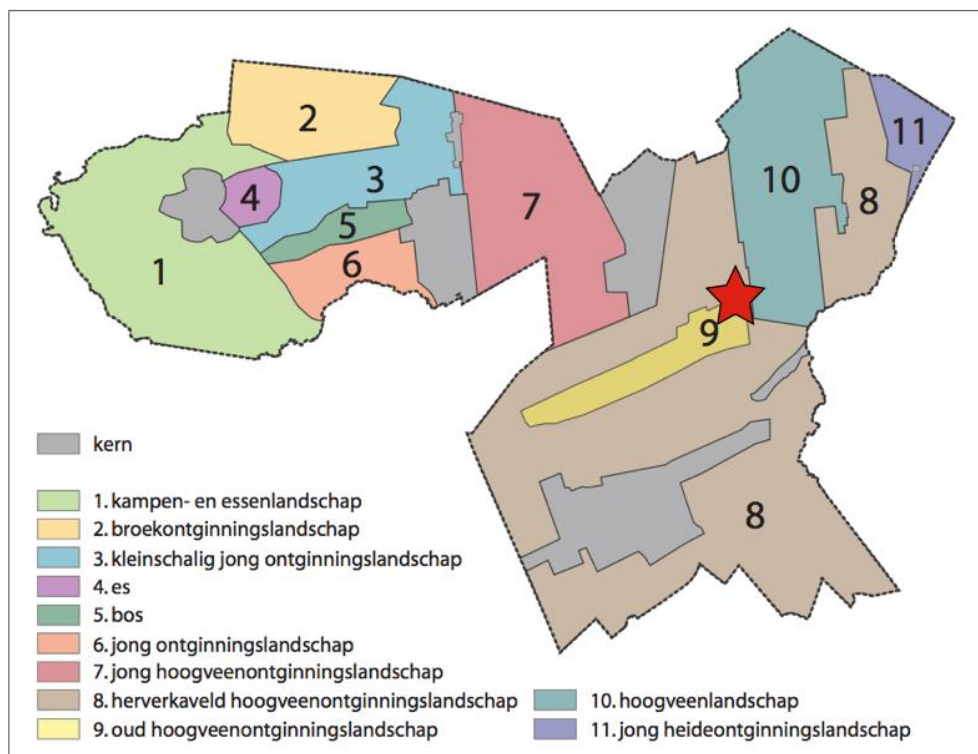
HOOFDSTUK 2 DE HUIDIGE SITUATIE

In dit hoofdstuk wordt het plangebied beschreven. Dit hoofdstuk gaat zowel in op de huidige landschappelijke aspecten van het plangebied en haar omgeving als op de huidige situatie van het plangebied.

2.1 Landschappelijke aspecten

2.1.1 Buitengebied gemeente Twenterand

Het buitengebied van de gemeente Twenterand wordt gevormd door het gebied buiten de kernen Den Ham, Vroomshoop, Westerhaar-Vriezenveensewijk en Vriezenveen. De agrarische functie, bos en natuur nemen circa 85% van het grondgebruik voor hun rekening tegenover 9% bebouwing. Er zijn maar liefst elf verschillende landschapstypen te onderscheiden in Twenterand. Deze typen geven elk een eigen verschijning in beeld en karakteristiek. De verschillen beperken zich niet alleen in zandgebieden en veengebieden maar vooral in de wijze waarop ze in cultuur zijn gebracht en hoe de stedelijke laag er zijn plaats in heeft gevonden. Het grillige en verrassende wegenpatroon met erfensembles die volledig geïntegreerd zijn in het landschap zijn kenmerkend voor het kampen- en essenlandschap. De ontginningslandschappen laten op hun beurt vooral zien hoe de mens in verschillende tijden de ondergrond volgens vastgelegde patronen heeft ontgonnen en soms later heeft herverkaveld. Een opvallend element is de Mageleresch bij den ham, dat prominent boven het landschap uitsteekt. Het enige bos in Twenterand, dat recreatief hoog wordt gewaardeerd, is de Zandstuve. Eén van de meest bijzondere en bewaarde landschapstypes is het hoogveenlandschap Engbertsdijksvenen, een gebied met hoge natuurwaarden waarin geen bebouwing voorkomt. De kracht van het Twenterandse landschap zit in zijn grote verscheidenheid. Deze verscheidenheid laat zich niet alleen zien in het landschap, maar ook in de vormgeving en situering van de vooral agrarische bebouwingsensembles met omringende beplanting. De aanwezigheid van verschillende landschappen met een eigen cultuurhistorie zijn een kwaliteit van de gemeente Twenterand.

Figuur 2.1 Landschappelijke eenheden met landschapstypen Twenterand (Bron: Gemeente Twenterand)

2.1.2 Hoogveenontginningslandschap

Het veenkoloniaal landschap is vanaf de jaren vijftig van de 19e eeuw ten bate van de turfwinning ontgonnen. De brandstof werd ondermeer gewonnen voor de opkomende Twentse industrie. De kanalen en zijkanalen werden gegraven voor de ontwatering, de ontginning en de afvoer van de turf. De rechte lijnen van deze vervoersassen bepalen mede het nederzettings- en verkavelingspatroon van het gebied.

In de 50 en 60er jaren van de 20e eeuw vond in het veenlandschap een ingrijpende ruilverkaveling plaats. De smalle, opstreckende verkaveling maakte plaats voor grote rechthoekige percelen. De ruimtelijke opbouw van het veenlandschap wordt in belangrijke mate bepaald door enkele grotere geïsoleerd gelegen landschappelijke elementen en bebouwingsconcentraties: de Engbertsdijkvenen, het Veenschap en de streekdorpen Vriezenveen en Westerhaar - Vriezenveensewijk. Enkele lijnvormige elementen delen het landschap verder in. Deze lijnen bestaan vooral uit bebouwingslinten en wegbeplantingen waaraan erfbepantingen zijn gekoppeld. Ten zuiden van het Veenschap zijn de wegen voornamelijk noord-zuid gericht. Ten noorden hiervan hebben ze een oost-west oriëntatie. Deze richtingen komen terug in de verkaveling. In tegenstelling tot het kleinschalige en ruimtelijk besloten kampenlandschap is het veenlandschap grootschalig en open. Bij het veenlandschap staat het behoud van de openheid voorop.

2.2 Het plangebied

2.2.1 Historische ontwikkeling omliggend plangebied

Zoals in de vorige paragraaf is behandeld, is het plangebied gelegen in een hoogveenontginningslandschap. Door de stijgende grondwaterspiegel is in veel beekdalen en laaggelegen gebieden veen gevormd. Door een toenemende veendikte en de afhankelijkheid van regenwater ontstond hoogveen (veenmosveen). Het snel groeiende veenmos breidde zich ook uit over de iets hogere delen van het lage dekzandlandschap. Uiteindelijk ontstond een uitgestrekt, soms verscheidene meters dik veenpakket. Het veenkoloniaal landschap is vanaf de jaren vijftig van de 19e eeuw ten bate van de turfwinning ontgonnen, waarbij de brandstof werd gewonnen voor de opkomende Twentse industrie. De Engbertsdijkvenen is gespaard gebleven. Het overgebleven hoogveen wordt nu beheerd als natuureservaat.

Figuur 2.2 Historische ontwikkeling omliggend veenlandschap (1848, 1850-1864 en 1955) (Bron: watwaswaar.nl)

2.2.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in de gemeente Twenterand, ten noorden van de kleine kern De Pollen (1,5 km afstand), ten zuidoosten van de kern Westerhaar-Vriezenveensewijk (2 km afstand), en ten noord / noordoosten van het dorpslint van Vriezenveen (2,3 km afstand). Het kenmerkende hoogveenontginningslandschap is goed te zien op onderstaande afbeelding. Ten zuiden van het plangebied ligt het oost-west georiënteerde ruilverkavelingslint Oosterveenweg, welke later overgaat in de Westerveenweg. Op de afbeelding is ook de

afwisselende verkavelingsrichting goed te zien. Het beschermde natuurgebied ‘Engbertsdijksvenen’ is gelegen ten noordoosten op korte afstand van onderhavig plangebied.

Figuur 2.3 Het plangebied in de omgeving en nader ingezoomd op het plangebied (Bron: Bing Maps)

Betreffend plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door het Hazepad, aan de oostzijde door de Paterswal, aan de zuidzijde door het bedrijfsperceel Oosterveenweg 9. Tot slot wordt het plangebied aan de westzijde begrensd door een aangrenzend bosperceel.

2.2.3 Veenmuseum Vriezenveenseveld

Onderhavig bestemmingsplan heeft betrekking op Veenmuseum Vriezenveenseveld, zoals gezegd gevestigd aan de Paterswal. Het Veenmuseum vertelt het verhaal van het veenlandschap en de veenarbeiders. Om zoveel mogelijk de cultuur en de resten van het oude landschap te bewaren is het veenmuseum opgericht. Het gebied waarin het museum ligt, kenmerkt zich door agrarische en door aan veen verwante activiteiten. Het Veenmuseum heeft tot doel:

- Het bewaren van het landschap dat overgebleven is na de drooglegging van het grote veengebied dat oorspronkelijk de naam ‘Almerlerveen’ droeg.
- Het tonen van de leef- en werkomstandigheden van de ontginners van het veen.

Aan de hand van een expositie in de expositiehal wordt informatie gegeven over het ontstaan en de ontginning van het hoogveen, de leefomstandigheden van de veenarbeiders en de landschapshistorie van Vriezenveen en zijn omgeving. Op het buitenterrein van het museum zijn enkele veenhutten, een veenmachine en een keuterboerderij te zien. Aan de noordzijde, direct grenzend aan het Hazepad is een parkeerplaats aanwezig. Een authentiek veentreintje voert de bezoekers langs deze objecten. Tevens is er een winkel aanwezig. Op dit moment is er 773 m² aan bebouwing aanwezig binnen het plangebied. Het Veenmuseum is geopend van 1 april tot 1 november. In 2010 werd het Veenmuseum door circa 10.000 bezoekers bezocht.

Figuur 2.4 Nagebouwde boerderij en interieur (boven) en veenhut en interieur (onder) (Bron: Website Veenmuseum)

Figuur 2.5 Winkel, spoor veentreintje en expositieruimte (van links naar rechts)(Bron: Website Veenmuseum)

HOOFDSTUK 3 PLANBESCHRIJVING

In hoofdstuk 2 is al ingegaan op de huidige situatie in plangebied. In dit hoofdstuk wordt op de ontwikkeling zelf ingegaan.

3.1 Aanleiding

Het Veenmuseum Vriezenveenseveld is een toeristisch-recreatieve functie die het verhaal van het veenlandschap, de geschiedenis van de streek en de veenarbeiders vertelt. Hiermee heeft het museum een belangrijke recreatief-toeristische en educatieve functie. Zeer gestaag groeit het aantal bezoekers per jaar. In 2010 heeft het museum geïnvesteerd in kwaliteitsverbetering van de bestaande voorzieningen en het dienstverleningspakket voor de bezoekers. Die investeringen hebben hun effect gehad: qua bezoekersaantal was 2010 het meest succesvolle jaar uit het bestaan van het museum. Naar schatting bezochten 10.000 personen het Veenmuseum in 2010. Daarmee wordt duidelijk dat het Veenmuseum een steeds interessanter doel is geworden voor groepen mensen om een kijkje te nemen in de veenhistorie van de streek. Om het Veenmuseum blijvend interessant te houden als belangrijke recreatief-toeristische en maatschappelijke functie in de gemeente Twenterand, is het Veenmuseum voornemens om de kwaliteit en professionalisering van het museum verder te versterken. Uitgangspunt daarbij is dat het zeer gewaardeerde gemoedelijke karakter niet wordt aangetast. Echter het bestemmingsplan laat enkel 750 m² aan bebouwing ten dienste van het museum toe. De gewenste plannen overschrijden deze maximaal toegestane oppervlaktemaat.

3.2 Het gewenste plan

Zoals gezegd is het doel van het gewenste plan verdere versterking van de kwaliteit en professionalisering van het museum, zonder dat het zeer gewaardeerde gemoedelijke karakter wordt aangetast. De uitbreiding van de expositieruimte is de eerste prioriteit van het Veenmuseum. De rest wordt later gerealiseerd. Het Veenmuseum is voornemens om de volgende plannen te realiseren op de korte en lange termijn:

Vergroting expositieruimte

De uitbreiding van de expositieruimte is zoals gezegd de eerste prioriteit van het Veenmuseum. Door de uitbreiding van de expositieruimte met een uitbreiding van circa 50 m² wordt er meer ruimte gerealiseerd voor exposities en kunnen toiletvoorzieningen gerealiseerd worden die afgestemd zijn op het bezoekersaantal. Deze zijn thans te gering om 10.000 bezoekers te kunnen ontvangen. Ook kan het museum hiermee voldoende service bieden voor de ontvangst van personen die in hun functioneren beperkt zijn. Een goed ingericht "gehandicaptentoilet" is van groot belang om ook deze doelgroep optimaal te bedienen.

Realisatie educatieruimte

Tevens bestaat het voornemen om een schoolgebouwtje / educatieruimte te realiseren, waarin ook groepen bezoekers kunnen worden ontvangen en de zich uitbreidende collectie een plaats kan vinden. De oppervlakte van het schoolgebouwtje zal circa 150 m² bedragen, passend bij het gemoedelijke en kleinschalige karakter van het Veenmuseum.

Realisatie schaapskooi

Een ander onderdeel van het gewenste plan betreft de realisatie van een schaapskooi met een oppervlakte van ongeveer 100 m². Een schaapskooi en schapen hebben een nauwe relatie met het veenlandschap. Tevens sluit dit initiatief goed aan bij het voornemen om het Veenschap weer in de oorspronkelijke staat terug te brengen. Dit betekent dat de aanwezige opslag van bomen en struiken zoveel mogelijk moet worden

verwijderd. Een paar jaar geleden is door de gemeente Twenterand reeds een gebied onderhanden genomen. Inmiddels is al een vrij groot gebied ontdaan van de begroeiing. De praktijk is echter dat vooral de berken weer uitlopen en wanneer hier niets aan gedaan wordt er binnen de kortste keren weer nieuw bos ontstaat. Om dit te voorkomen kan een schaapskudde worden ingezet die de uitgelopen bomen, struiken en dergelijke zullen opeten. Berken, dennen en andere soorten houtopslag zijn in het jonge stadium prima met deze schapen te bestrijden. Ook verjonging van de heide en de diversiteit in de heide wordt met deze vorm van beweiding bevorderd.

Realisatie kapberg/hooiberg

Een te realiseren hooi/kapberg zal het agrarische karakter van het gebied benadrukken. De oude hooiberg bestaat uit vier tot zes houten palen (roeden) en een rieten dak. Er zijn meerdere bouwtypes. Hooi en cultuur kennen een lange traditie. De hooiberg wordt in zijn bestaan bedreigd door andere opslagtechnieken zoals inkuilen of verpakken in grote rond, plastic balen. Met de bouw van een karakteristieke kapberg/hooiberg ter grootte van circa 36 m² wordt een stuk cultuurhistorie verteld en wordt beleefd hoe vroegere agrariërs werkten. Hiermee wordt het educatieve doel van het museum verder versterkt.

Realisatie bakkerswinkeltje

Met de realisatie van een klein bakkerswinkeltje (60 m²) kan worden voorzien in het aanbieden van eten en drinken aan de bezoeker van het museum. Hiermee wordt de kwaliteit van het museum verder versterkt. Het winkeltje zal een beperkte oppervlakte beslaan, om hiermee het zeer gewaardeerde gemoedelijke karakter van het plangebied niet aan te tasten.

Realisatie veenhutten

Het Veenmuseum is voornemens om enkele veenhutten (plaggenhutten) bij te plaatsen. Er staan op het gebied van het veenmuseum reeds verschillende veenhutten (plaggenhutten). Het waren de woningen van de allerarmsten: dagloners, turfstekers. In deze plaggenhutten waren de leefomstandigheden niet al te best. Op gemiddeld zo'n tien vierkante meter woonden vaak grote gezinnen, soms zelfs met hun vee. En ook de hygiëne was over het algemeen niet om over naar huis te schrijven. De bij te plaatsen oppervlakte aan veenhutten bedraagt circa 75 m². Hiermee ontstaat voor de bezoekers een nog beter en meer gedifferentieerd beeld van de leefomstandigheden van de veenarbeiders.

Figuur 3.1 Referentiebeelden te realiseren veenhutten, schaapskooi en kapberg (Bron: Google afbeeldingen)

3.3 Verkeer en parkeren

3.3.1 Verkeer

Het Veenmuseum is te bereiken via de Paterswal. De Paterswal verbindt Sibculo en De Pollen/Vriezenveen met elkaar. De Paterswal betreft een betrekkelijk rustige weg met een beperkte verkeersintensiteit. Gelet op de beperkte breedte van de wegen in het buitengebied is een te hoge belasting vanuit verkeersveiligheid en vanuit beheerskosten niet gewenst. De voorgenomen ontwikkelingen, welke middels dit bestemmingsplan mogelijk gemaakt kunnen worden, brengen een zeer beperkte toename van het aantal bezoekers met zich mee. Gezien de beperkte toename aan bezoekers en het feit dat de verkeersintensiteit nu al beperkt is, brengt de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling geen onevenredige verkeersdruk met zich mee. Gesteld kan worden dat de gewenste ontwikkeling vanuit verkeerskundig oogpunt geen bezwaren oplevert.

3.3.2 Parkeren

De in dit bestemmingsplan ontwikkeling betreft het verruimen van de planologische bouw mogelijkheden om reden dat de huidige bebouwing niet volstaat in relatie tot de huidige bezoekersaantallen. Hiermee wordt de kwaliteit en professionalisering van het museum verder versterkt. Het huidige parkeeraanbod volstaat in de huidige situatie. Aangezien de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling tot doel heeft het huidige bezoekersaantal meer kwaliteit en professionaliteit te bieden, volstaat het huidige parkeeraanbod ter plaatse.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwgomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijnakken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvechtdelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenrgienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

4.1.2 Toetsing aan het rijksbeleid

Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijke kleinschalige binnenstedelijke ontwikkelingen. Het initiatief raakt geen rijksbelangen. Derhalve wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van strijd met het rijksbeleid.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel en de daarbij behorende Omgevingsverordening Overijssel.

4.2.1 Uitgangspunten van de Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie Overijssel is het integrale provinciale beleidsplan voor de fysieke leefomgeving van Overijssel. In 2009 is de Omgevingsvisie en -verordening 2009 vastgesteld. Naar aanleiding van monitoring en evaluaties is de Omgevingsvisie en -verordening op onderdelen geactualiseerd. De Actualisatie Omgevingsvisie en -verordening is op 3 juli 2013 vastgesteld door Provinciale Staten en treedt op 1 september 2013 in werking.

De hoofddambitie van de Omgevingsvisie is een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- door meer aandacht voor herstructurering wordt ingezet op een breed spectrum aan woon-, werk- en mixmilieus; dorpen en steden worden gestimuleerd hun eigen kleur te ontwikkelen;
- investeren in een hoofdinfrastructuur voor wegverkeer, trein, fiets en waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan;
- zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik bij bebouwing door hantering van de zogenaamde ‘SER-ladder’; deze methode gaat ervan uit dat eerst het gebruik van de ruimte wordt geoptimaliseerd, dan de mogelijkheid van meervoudig ruimtegebruik wordt onderzocht en dan pas de mogelijkheid om het ruimtegebruik uit te breiden, wordt bekeken; hierbij is afstemming tussen gemeenten over woningbouwprogramma’s en bedrijfslocaties noodzakelijk;
- ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

4.2.2 Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren. Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel. De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is.

4.2.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving.

Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

4.2.3.1 Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen nodig dan wel mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een behoefte aan een bepaalde voorziening. Ook wordt

in deze fase de zgn. 'SER-ladder' gehanteerd. Deze komt er kort gezegd op neer dat eerst bestaande bebouwing en herstructurering worden benut, voordat er uitbreiding kan plaatsvinden.

Andere generieke beleidskeuzes betreffen de reserveringen voor waterveiligheid, randvoorwaarden voor externe veiligheid, grondwaterbeschermingsgebieden, bescherming van de ondergrond (aardkundige en archeologische waarden), landbouwonwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij, begrenzing van Nationale Landschappen, Natura 2000-gebieden, Ecologische Hoofdstructuur en verbindingzones etc. De generieke beleidskeuzes zijn veelal normstellend.

4.2.3.2 Ontwikkelingsperspectieven

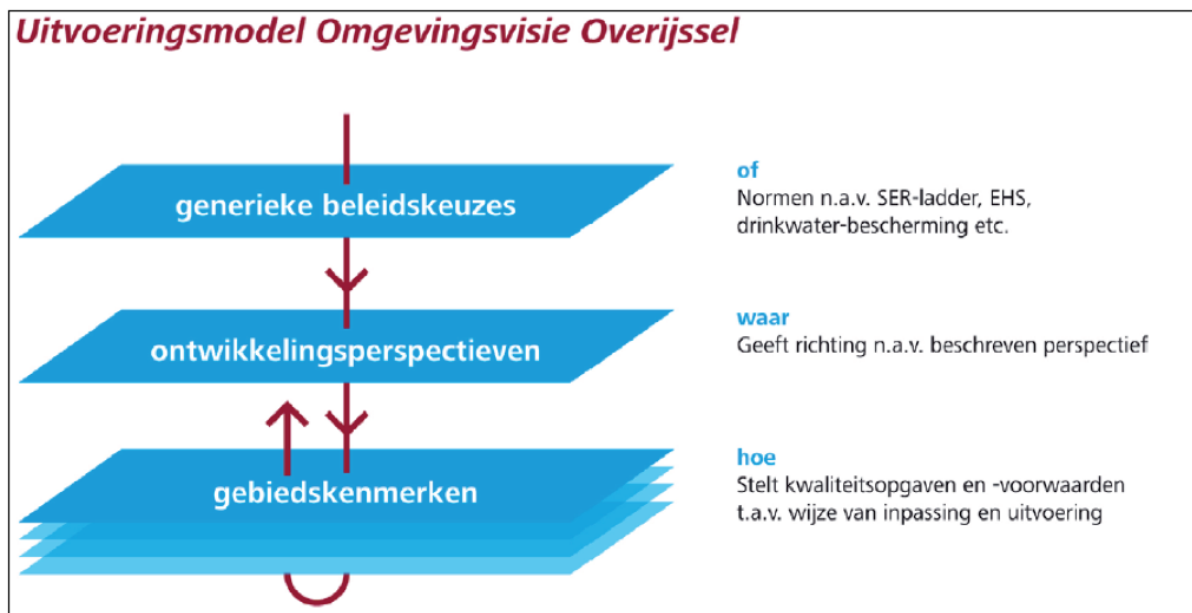
Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities.

De ontwikkelingsperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst.

4.2.3.3 Gebiedskkenmerken

Op basis van gebiedskkenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt.

Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. Afbeelding 4.1. geeft dit schematisch weer.

Figuur 4.1: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

4.2.4 Toetsing van het initiatief aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan de Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld.

4.2.4.1 Generieke beleidskeuzes

Bij de afwegingen in de eerste fase 'generieke beleidskeuzes' zijn met name de artikelen 2.1.4 en 2.7.3 lid 2 in combinatie met artikel 2.7.4 lid 3 van de Omgevingsverordening Overijssel van belang.

Artikel 2.1.4 van de Omgevingsverordening Overijssel luidt als volgt:

2.1.4 Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in andere dan stedelijke ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verhardten leggen op de groene omgeving wanneer aannemelijk is gemaakt:

- dat (her)benutting van bestaande bebouwing in de groene omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;
- dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.

Toetsing

Er is sprake van een het verruimen van de bestaande planologische bebouwingsmogelijkheden ten behoeve van het Veenmuseum Vriezenveenseveld. Een andere locatie is niet aan de orde. Er is een duidelijke relatie met de al aanwezige bebouwing en omliggend landschap. Het veenmuseum is sterk gelieerd aan het omliggende veenlandschap. Dat de gewenste plannen voor het grootste deel binnen de grenzen van het huidige plangebied wordt gerealiseerd, ligt dan ook voor de hand. Enkel aan de zuidwestzijde van een beperkte verruiming plaats van het huidige plangebied om de schaapskooi te realiseren. Gebleken is dat dit de meest logische locatie voor de schaapskooi is.

Artikel 2.7.3 lid 2 van de Omgevingsverordening Overijssel luidt als volgt:

EHS-gebieden die op de kaart als bedoeld in artikel 2.7.2 zijn aangeduid als 'Bestaand' moeten een bestemming krijgen die uitsluitend is gericht op het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden.

Toetsing

Indien deze ontwikkeling wordt getoetst aan de vermelde regels uit de Omgevingsverordening, blijkt dat er strijd ontstaat met artikel 2.7.3., tweede lid onder a. Het bestemmingsplan heeft immers betrekking op andere bestemmingen dan het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van gebieden behorend tot de gebiedscategorieën bestaande natuur. Echter, op basis van artikel 2.7.4 onder 3 is de gemeenteraad bevoegd af te wijken van het beschermingsregime zoals vastgelegd in dit artikel. Verwezen wordt naar de behandeling van artikel 2.7.4. zoals hieronder weergegeven.

Artikel 2.7.4 lid 3 van de Omgevingsverordening Overijssel luidt als volgt:

De gemeenteraad is bevoegd om bij de vaststelling van een bestemmingsplan voor relatief kleinschalige ontwikkelingen binnen de EHS af te wijken van het beschermingsregime zoals vastgelegd in artikel 2.7.3 mits is aangetoond en verzekerd dat deze wijziging:

- a) de wezenlijke kenmerken en waarden slechts in beperkte mate aantast,
- b) per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS,
- c) of een vergroting van de oppervlakte van de EHS, plaatsvindt na een zorgvuldige afweging van alternatieve locaties.

Relatief kleinschalige wijziging bestemmingsplan

Het gaat in voorliggend geval om een relatief beperkte en kleinschalige wijziging van de regels van het bestemmingsplan. Er is sprake van een het verruimen van de bestaande planologische

bebouwingsmogelijkheden van Veenmuseum Vriezenveenseveld. Er is sprake van een zeer beperkte uitbreiding van het plangebied. Op basis van dit bestemmingsplan kan ter plaatse ongeveer 550 m² aan bebouwing extra worden gebouwd. Hierbij gaat het voor een groot deel om gebiedseigen bebouwing die het gebied typeert en een sterke relatie heeft met het veenlandschap. In de huidige situatie is reeds sprake van medegebruik. De verwijdering van het groen zal tot het meest noodzakelijke worden beperkt.

Beperkte aantasting wezenlijke kenmerken en waarden

Enkel noodzakelijk groen wordt verwijderd daar waar nodig. Voor de verwezenlijking van de plannen worden slechts 3 berken verwijderd. Voor het overige blijft het aanwezige groen intact. Het plangebied wordt reeds omgeven door veelvuldig groen. Extra landschappelijke inpassing is niet mogelijk. Ook is er reeds sprake van medegebruik. De 'groene verbinding' zoals de EHS het beoogd, blijft intact. Significante negatieve effecten op het functioneren van de ecologische hoofdstructuur zijn niet te verwachten aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van menselijke invloed door recreatie en bebouwing.

Behoud kwaliteit en kwantiteit EHS

Zoals uit de planbeschrijving in hoofdstuk 3 blijkt, zal enkel noodzakelijk groen worden verwijderd daar waar nodig. De 'groene verbinding' zoals de EHS het beoogd, blijft intact. Significante negatieve effecten op het functioneren van de ecologische hoofdstructuur zijn niet te verwachten aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van menselijke invloed door recreatie en bebouwing.

Zorgvuldige afweging van alternatieve locaties

Er is een duidelijke relatie met de al aanwezige bebouwing en omliggend landschap. Het veenmuseum is sterk gelieerd aan het omliggende veenlandschap. Dat de gewenste plannen grotendeels binnen de grenzen van het huidige plangebied wordt gerealiseerd, ligt dan ook voor de hand. Reële alternatieven zijn niet voor handen.

Compensatie

Ten eerste wordt nieuwe aanplant gerealiseerd. Aan de formele voorwaarde voor herinplant kan in het plan voor de komende vijf jaar worden voldaan door in totaal 4 berken met een totaal van 6 stammen x de gevraagde vermenigvuldigingsfactor van 1,3 is 7,8 bomen = 8 bomen aan te planten. Deze herinplant is gepland op het grasveld voor het winkeltje. Hier zullen in totaal zo'n 20 berken worden aangeplant. Er wordt voor berken gekozen omdat dit de boomsoort is die het eerst op het afgegraven veen groeide.

Kwalitatieve compensatie zal plaatsvinden door verschrallingsbeheer op de graslandjes. Tevens is het een optie om enkele schapen op de gronden te laten grazen. Onder moeilijk werkbare arbeidsomstandigheden, zoals wanneer het land erg nat is, is de schaapskudde het ideale alternatief om de vegetatie kort en de kosten laag te houden. Ecologisch gezien is de kudde ook zeer waardevol. Soorten als jeneverbes, zonnedauw en grasklokje doen hun herintrede dankzij de bodembetreding. Daarnaast levert de kudde een esthetische bijdrage. Educatief gezien is de kudde van grote waarde vanwege de "aibaarheid" en de mogelijkheid tot verstrekking van uitgebreide "natuurinformatie". Ook kan de kudde vanuit toeristisch-recreatief oogpunt een meerwaarde hebben.

Conclusie

Gezien de zeer beperkte impact van de ontwikkelingen op de EHS en de maatregelen tot compensatie, wordt voldaan aan de voorwaarden tot het verlenen van ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel op grond van artikel 2.7.6 van de Omgevingsverordening. Er is sprake van een relatief kleinschalige wijziging van het bestemmingsplan of van de regels ter zake van het gebruik van grond en er is aangetoond en verzekerd dat deze wijziging de wezenlijke kenmerken en waarden slechts in beperkte mate aantast, de kwaliteit en kwantiteit van de EHS op het betreffende gebiedsniveau tenminste behoudt, plaatsvindt na een zorgvuldige afweging van alternatieve locaties en maatregelen bevat die resulteren in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing.

4.2.4.2 Ontwikkelingsperspectieven

Het plangebied behoort vanuit de ontwikkelingsperspectieven “Buitengebied accent productie” met de aanduiding “Mixlandschap” en “Zone ondernemen met Natuur en Water – bestaande natuur”. In figuur 4.2 is een uitsnede van de perspectievenkaart behorende bij de Omgevingsvisie opgenomen.

Figuur 4.2 Uitsnede ontwikkelperspectievenkaart Omgevingsvisie Overijssel 2009 (Bron: Provincie Overijssel)

“Buitengebied accent veelzijdige gebruikruimte – mixlandschap”

In dit ontwikkelingsperspectief is sprake van verweving van functies. Het betreffen gebieden voor gespecialiseerde landbouw en mengvormen van landbouw met andere functies (recreatie-zorg, natuur, water) en bijzondere woon-, werk- en recreatiemilieus die de karakteristieke gevarieerde opbouw van de cultuurlandschappen in deze gebieden versterken.

“Zone Ondernemen met natuur en water - Ecologische hoofdstructuur”

Ruimte voor ontwikkeling van natuur in de vorm van EHS, Natura 2000 en gerealiseerde ecologische verbindingzones. Het betreffen gebieden met hoge natuurwaarden die (opnieuw) in een onderling verband gebracht zijn. Ontwikkelingen in de EHS zijn primair gericht op behoud, bescherming en versterking van de biodiversiteit, op versterking van de gebiedseigen landschapskenmerken en op kwaliteitsverbetering van het watersysteem van bron tot monding, waaronder beken, waterlopen, bronnen en vennen. Deze ontwikkelingen moeten bijdragen aan een vitaal en samenhangend netwerk van gebieden met natuur- en landschapskwaliteit en aan de realisatie van de internationale verplichtingen voor Natura 2000-gebieden.

Toetsing van het initiatief aan de “Ontwikkelingsperspectieven”

Er is in voorliggend geval sprake van de (kwalitatieve) versterking van een belangrijke toeristisch-recreatieve functie voor de gemeente Twenterand, waarbij de ontginningsgeschiedenis een belangrijke rol speelt. De ontwikkeling sluit goed aan om in deze gebieden een mix van functies te realiseren. Daarnaast is uit de toetsing in de vorige paragraaf gebleken dat gezien de zeer beperkte impact van de ontwikkelingen op de EHS en de maatregelen tot compensatie, wordt voldaan aan de voorwaarden tot het verlenen van ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel op grond van artikel 2.7.6 van de Omgevingsverordening.

4.2.4.3 Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

1. De "Natuurlijke laag"

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend worden. Ook in steden en dorpen bij voorbeeld in nieuwe waterrijke woonmilieus en nieuwe natuur in stad en dorp.

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart 'de natuurlijke laag' aangeduid met het gebiedstype "Hoogveenengebieden (in cultuur gebracht)". In figuur 4.3. is dat aangegeven.

Figuur 4.3 De natuurlijke laag: "Hoogveenengebieden (in cultuur gebracht)" (Bron: Provincie Overijssel)

"Hoogveenengebieden (in cultuur gebracht)"

Op waterhuishoudkundig geïsoleerde plekken (waar het regenwater wordt vastgehouden) ontwikkelde zich in het zandgebied op kleine en grote schaal hoogveen; onder invloed van regenwater ontstonden veenmoerassen. Deze groeiden als een dikke spons van veenmossen steeds verder omhoog, los van het grondwater. De extreme zure en voedselarme omstandigheden leidden tot natte, slecht toegankelijke moerasgebieden, waar vrijwel geen boom kon groeien. De hoogveenrestanten worden gekenmerkt door een hoge waterkwaliteit, een hoge waterstand en een hoge natuurkwaliteit. Lokaal is sprake van "levend hoogveen" (veenaangroei). De ambitie is de hoogveenrestanten in stand te houden en op een aantal plekken het hoogveen opnieuw tot groei te brengen. Het open natte karakter is hierbij een belangrijke kwaliteit. De inzet is op de randen tussen de hoogveenrestanten en de hoogveenontginningsgebieden landschappelijk leesbaar te maken als ontgonnen deel van het oorspronkelijk veenlandschap. Zo ontstaat een samenhangend en leesbaar landschap in de hoogveenengebieden en een overgang naar heide en schaalgraslanden eromheen.

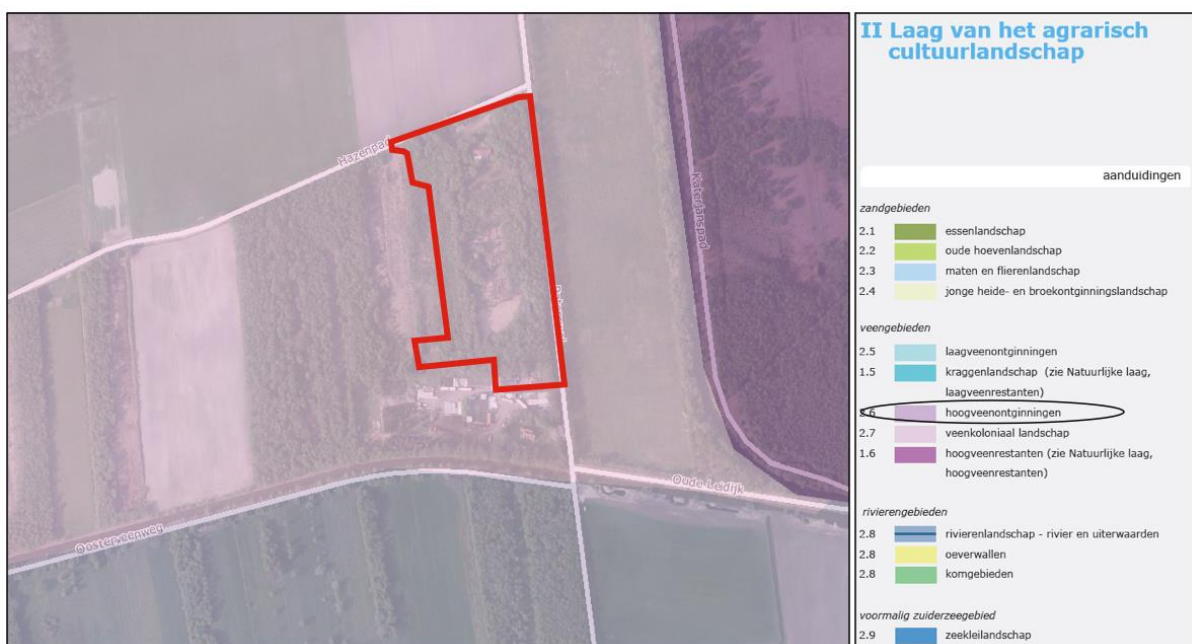
Toetsing van het initiatief aan de "Natuurlijke laag"

Het gewenste initiatief sluit goed aan bij de ambitie om een samenhangend en leesbaar landschap in de hoogveengebieden en een overgang naar heide en schaalgraslanden eromheen te realiseren c.q. te behouden.

2. De "Laag van het agrarisch cultuurlandschap"

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er altijd om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Hierbij hebben nooit ideeën over schoonheid een rol gespeeld. Wel zijn we ze in de loop van de tijd gaan waarderen om hun ruimtelijke kwaliteiten. Vooral herkenbaarheid, contrast en afwisseling worden gewaardeerd. De ambitie is gericht op het voortbouwen aan de kenmerkende structuren van de agrarische cultuurlandschappen door óf versterking óf behoud óf ontwikkeling of een combinatie hiervan.

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart de "Laag van het agrarisch cultuurlandschap" aangeduid met het gebiedstype "Hoogveenontginningen". In figuur 4.4. is dat aangegeven.

Figuur 4.4 De laag van het agrarisch cultuurlandschap: "Hoogveenontginningen" (Bron: Provincie Overijssel)

"Hoogveenontginningen"

Vanuit linten werd het omliggende hoogveen gebied middels opstreckende verkavelingen, vrij kleinschalig, grotendeels ontgonnen. Dit was het gevolg van de wens tot vergroting van het landbouwareaal (boekweit "brand cultuur). Diepe afwateringskanalen werden niet gegraven zodat veel veen onder het grondwater bleef zitten. Een groot deel van dit landschapstype is dan ook later alsnog afgegraven, verder ontwaterd en weer als landbouwgrond in cultuur gebracht. En daarmee onderdeel geworden van het veenkoloniaal landschap.

Andere delen zijn door landinrichtingswerken minder herkenbaar geworden. De hoogveenontginningslandschappen zijn te herkennen aan de opstreckende verkavelingen, een min of meer grillig patroon van wegen en paden en de vele elzensingels. Reliëfrijk, vanwege het niet vergraven van delen, waar de veenpakketten dun waren. Het landschapstype is afwisselend meer of minder open. De ambitie voor de resterende oude hoogveenontginningslandschappen is deze als ruimtelijk zelfstandige eenheden, herkenbaar en beleefbaar te maken. Als er ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden dan bieden de kleinschalige linten met kavelbeplantingen kans voor een afwisselend woon- en werkmilieu, waar op kleinschalige en behoedzame wijze aan voortgebouwd kan worden.

Toetsing van het initiatief aan de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”

In het voorliggende geval betreft het de uitbreiding van planologische bebouwingsmogelijkheden van Veenmuseum Vriezenveenseveld. Hiermee wordt een recreatief-toeristische functie versterkt in het kader van maatschappelijk belang. Onderhavig initiatief draagt bij aan de provinciale ambitie om het hoogveenlandschap herkenbaar en beleefbaar te maken.

3. De “Stedelijke laag”

De locatie heeft op de gebiedskenmerkenkaart ‘de stedelijke laag’ geen bijzondere eigenschappen. Deze gebiedskenmerken kunnen derhalve feitelijk buiten beschouwing worden gelaten.

4. De “Lust en Leisurelaag”

De locatie heeft op de gebiedskenmerkenkaart ‘de lust- en leisurelaag’ geen bijzondere eigenschappen. Deze gebiedskenmerken kunnen derhalve feitelijk buiten beschouwing worden gelaten.

4.2.5 Conclusie toetsing aan de Omgevingsvisie Overijssel

Geconcludeerd kan worden dat de in dit voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming is met het in de Omgevingsvisie Overijssel verwoorde en in de Omgevingsverordening verankerde provinciaal ruimtelijk beleid.

4.3 Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is verwoord in tal van plannen. Hieronder worden de belangrijkste beleidstukken van de gemeente Twenterand behandeld die van toepassing zijn op de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

4.3.1 Structuurvisie Twenterand

4.3.1.1 Algemeen

De “Structuurvisie Twenterand” spreekt zich uit over de hoofdlijnen van de ruimtelijke ontwikkelingen van de gehele gemeente. Doel is om verschillende belangen, bijvoorbeeld tussen uitbreiding en inbreiding of tussen verkeer en landschap, zorgvuldig af te wegen en een gezamenlijk beeld over de gewenste ontwikkeling te krijgen. Een structuurvisie biedt een geïntegreerde benadering van het sectorale beleid en een herijking van bestaande (soms aan herziening toe zijnde) plannen. De structuurvisie is gefundeerd op uitgangspunten die voortkomen uit een inventarisatie en analyse van de bestaande situatie, het bestaande beleid en onderzoeken en prognoses.

4.3.1.2 Visie op Twenterand

De gemeente Twenterand heeft besloten om in te zetten op de specifieke kernkwaliteiten van de verschillende kernen en landschappen die Twenterand rijk is. Geconcludeerd is dat er nog behoefte is aan beperkte extra woningbouw en bedrijventerreinen. De gemeente past de zogenaamde SER-ladder toe. Er wordt niet ongebreideld uitgebreid of ingebreed, maar er wordt zorgvuldig omgegaan met de bestaande kwaliteiten van zowel landschap als bebouwing. Ontwikkelingsruimte zoeken wordt in eerste instantie binnen de bestaande kernen of in de randen gezocht. Daarbij gaat het dan om ontwikkelingen in kleine eenheden, passend bij de

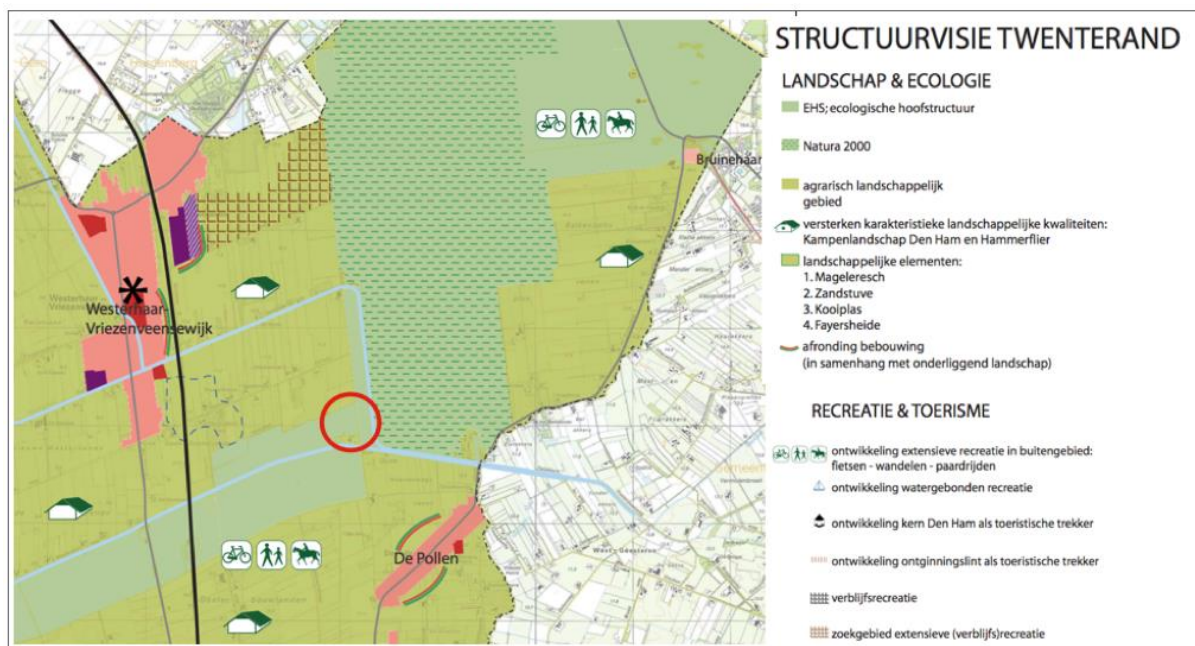
schaal van het onderliggende gebied die bovendien als overzichtelijke en afgeronde gehelen kunnen worden gerealiseerd. Hoog gewaardeerde groene plekken worden niet opgeofferd voor de gevraagde behoefte. De groene plekken in de kernen die voor bebouwing in aanmerking komen zijn opgenomen in de beleidsnotitie "Bouwen op open groene plekken". Vermeden moet ook worden dat ongebreideld wordt voortgeborduurd op de in gang gezette woonbuurten. Afronding met respect voor het aangrenzend landschap zal prioriteit zijn. Wel dient nagegaan te worden of bepaalde functies en gebouwen die mogelijk zijn afgeschreven, verouderd of niet meer functioneel zijn, ruimte bieden voor noodzakelijke woningbouw.

Ontwikkelingen in het buitengebied vragen extra aandacht. De ruimtelijke kwaliteit zal worden gewaarborgd door bij een nieuwe ontwikkeling, waarvoor het bestemmingsplan wordt aangepast, tevens een beeldkwaliteitplan dan wel gebieds- of erfinrichtingsplan op te stellen.

De visie op de gemeente Twenterand is uitgewerkt in een aantal specifieke punten, te weten:

- Duurzaamheid
- Werken
- Voorzieningen
- Recreatie en toerisme
- Wonen
- Infrastructuur en mobiliteit
- Stedenbouw, water, landschap en ecologie

In voorliggend geval zijn vooral de thema's "Recreatie en toerisme" en "Landschap & Ecologie" van belang. De visie van de gemeente Twenterand is verwerkt in een overzichtelijk kaartbeeld. Onderstaande afbeelding omvat een uitsnede van de structuurvisieplankaart.

Figuur 4.6 Uitsnede structuurvisieplankaart Structuurvisie Twenterand (Bron: Gemeente Twenterand)

4.3.1.3 Recreatie & Toerisme

Het uitbreiden van toerisme is een belangrijke kans om nieuwe werkgelegenheid te creëren en de uitstraling en levendigheid in Twenterand te verhogen. In het bijzonder geldt dat voor het verblijfstoeisme in combinatie met gelegenheden waar toeristen kunnen winkelen en bezienswaardigheden bezoeken. Twenterand heeft wat dat betreft een aantal belangrijke en potentiële mogelijkheden. De gemeente wil ruimte bieden om deze kansen te realiseren, wanneer ze passen binnen de geschetste kaders.

4.3.1.4 *Landschap & Ecologie*

Stedenbouw, water, landschap en ecologie vormen een samenhangend geheel in de gemeente Twenterand. Het grootste deel van de gemeente is buitengebied en daardoor landschap. Om het landschap te behouden wordt ingezet op zoveel mogelijk herstel van oude structuren. De Engbertsdijksvenen vormen samen met het Veenschap een waardevol ecologisch gebied dat de gemeente doorsnijdt. Het is een robuust ecologisch raamwerk dat niet alleen ecologisch maar ook historisch van belang is. Ingezet wordt op het breed koppelen van deze gebieden en de structuren van de ontginningen van het gebied door te trekken. Engbertsdijksvenen is aangeduid als Natura 2000. Voorts is het van belang dat water zoveel mogelijk wordt opgevangen en vastgehouden.

4.3.1.5 *Toetsing van het initiatief aan de “Structuurvisie Twenterand”*

Onderhavig initiatief voorziet in een versterking van een recreatief-toeristische functie in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Hiermee wordt de uitstraling en levendigheid van het buitengebied van de gemeente Twenterand verhoogd. De ligging van het plangebied aan een belangrijke fietsroute verhoogt de toeristisch-recreatieve aantrekkelijkheid van het Veenmuseum. Het Veenmuseum vertelt een belangrijk stuk geschiedenis van de gemeente Twenterand. Versterking van deze maatschappelijke functie draagt bij aan het versterken van het karakter van de gemeente Twenterand. Hierbij is het belangrijk dat versterking van deze toeristisch-recreatieve functie geen significant negatieve effecten op het landschap en de ecologie met zich meebrengt. Daar is in voorliggend geval geen sprake van. Kortheidshalve wordt verwezen naar de paragraaf ‘Flora en fauna’ waarin nader op dit aspect wordt ingegaan.

4.3.2 **Landschapsontwikkelingsplan (LOP)**

4.3.2.1 *Algemeen*

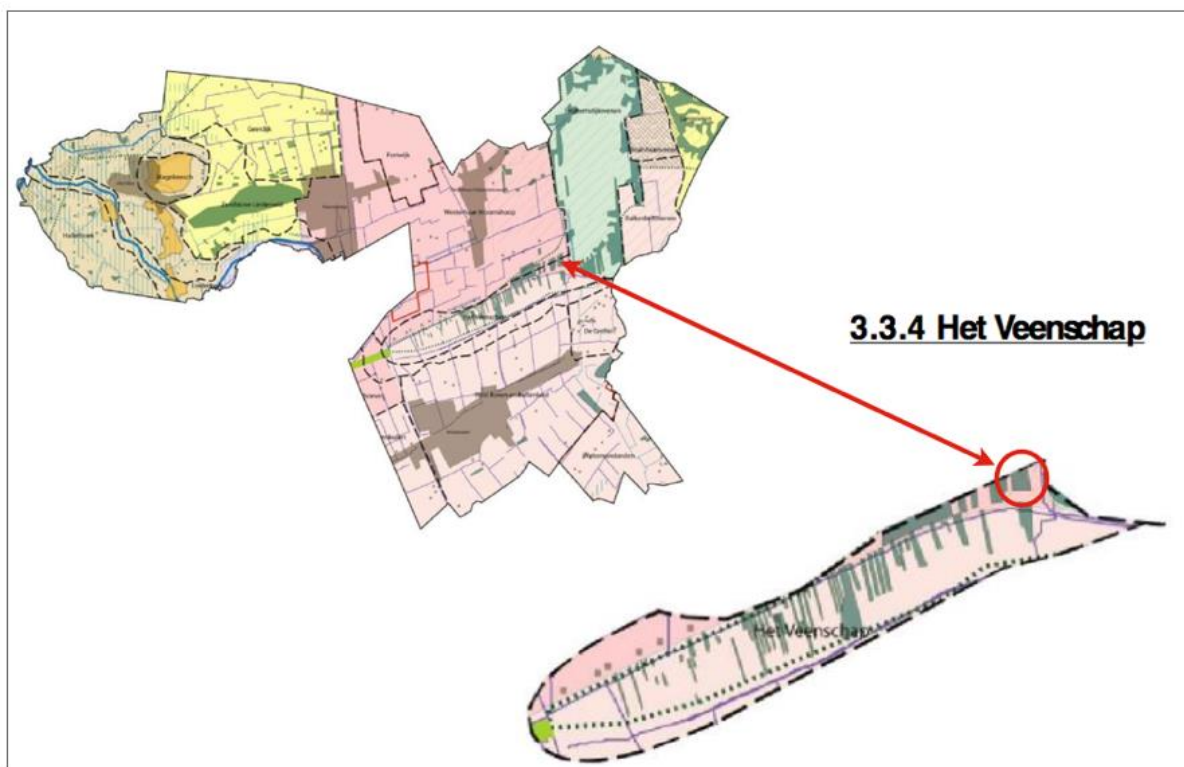
Hoofddoel van het LOP is het formuleren van de gewenste ontwikkelingsrichting voor het landschap voor de komende 10 jaar. De voornemens in het LOP moeten in vervolgprojecten tot uitvoering worden gebracht. Meer concreet is het de bedoeling dat het LOP een bijdrage levert aan:

- behoud, herstel, versterking en vernieuwing van landschappelijke kwaliteiten;
- een vitaal en veerkrachtig landschap;
- het bijsturen van ontwikkelingen;
- een gezamenlijke aanpak met omliggende gemeenten.

Het plan is een toetsingskader voor de gebruikers en de beheerders van het landschap. Daarnaast gebruikt de gemeente het document als sturingsinstrument voor nieuwe ontwikkelingen en kansen die zich aandienen.

4.3.2.2 *Het Veenschap*

Op grond van het Landschapsontwikkelingsplan voor de gemeente Twenterand ligt het plangebied binnen deelgebied ‘Het Veenschap’. Hieronder is een uitsnede te zien van de ligging binnen dit deelgebied.

Figuur 4.7 Uitsnede Landschapsontwikkelingsplan Twenterand (Bron: Gemeente Twenterand)

Het veenschap wordt getypeerd als een sterk beplant lint langs de Verbindingsleiding. Het Veenschap is door beplanting en smalle verkaveling een kleinschalig deelgebied. Het Veenschap is van hoge cultuurhistorische kwaliteit vanwege de typisch Vriezenveenze verkaveling, waardoor de verveningsgeschiedenis nog goed te herkennen is. In de Veenschap stonden vroeger schaapskooien passend in het kleinschalig landschap.

Het Veenschap vormt een uitloper van de Engbertsdijksvenen in westelijke richting en maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Dit betekent dat ontwikkeling van de natuur- en landschapswaarden hier prioriteit heeft. Het natuurtype dat zich heeft gevormd in dit gebied heeft een hoge waterstand nodig. Door de ingrepen in het watersysteem door de jaren heen, is verdroging ontstaan. Wat landschapsontwikkeling betreft ligt het accent hier op versterking van de gevarieerde kleinschalige landschapsstructuur en verbetering van de hydrologische situatie.

De ontwikkelingen moeten bijdragen aan de specifieke ecologische en hydrologische situatie van het gebied (groen-blauwe dooradering). Ook dient het wegwerken van achterstallig onderhoud aan landschap door particulieren gestimuleerd te worden.

4.3.2.3 Toetsing van het initiatief aan het LOP

Ontwikkelingen dienen bij te dragen aan de specifieke ecologische en hydrologische situatie van het gebied (groen-blauwe dooradering). De Ecologische Hoofdstructuur zal niet aangetast worden, aangezien er enkel noodzakelijk groen zal worden verwijderd daar waar nodig. Voor het overige blijft het aanwezige groen intact. Er is dus sprake van een zeer beperkte aantasting van het groen ter plaatse. De groene 'verbinding' blijft hierbij intact.

4.3.3 Gebiedsuitwerking Engbertsdijkswenen, Het Veenschap en omgeving

4.3.3.1 Algemeen

Het provinciaal bestuur heeft in september 2004 het Reconstructieplan Salland-Twente vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma van dit plan zijn gebiedsuitwerkingen opgenomen, één voor Engbertsdijkswenen en één voor Het Veenschap. In een later stadium zijn de twee gebiedsuitwerkingen samengevoegd vanwege geografische nabijheid van de gebieden en doordat de twee gebieden een vergelijkbare problematiek hebben.

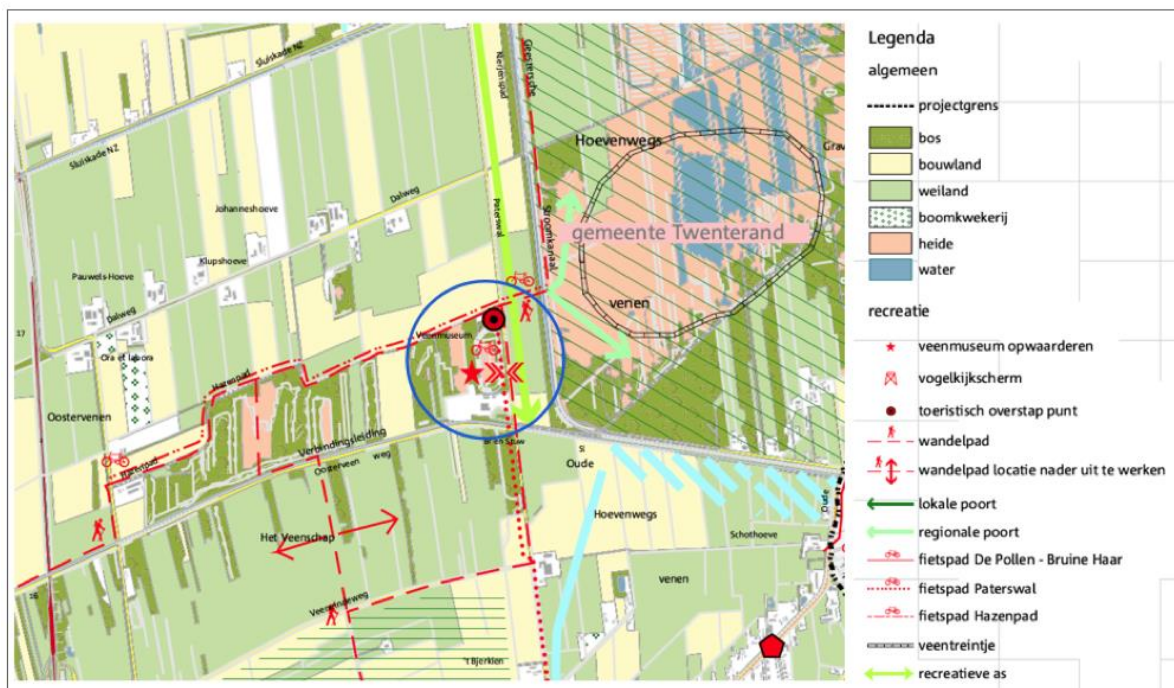
Door de realisatie van de gebiedsuitwerking ‘Engbertsdijkswenen, Het Veenschap en omgeving’ worden gebiedsgerichte problemen opgelost, kansen aangegrepen en daarmee reconstructiedoelen behaald. Samenvattend spelen in het gebied knelpunten in ontwikkelingsruimte van landbouwbedrijven en het behoud van enerzijds leefbaarheid in de kern Vriezenveen en anderzijds versterken van de natuurwaarden van Engbertsdijkswenen. Daarnaast is het toerisme in het gebied nauwelijks ontwikkeld. De gebiedsuitwerking bood de kans om integraal deze zaken op te pakken en te versterken.

4.3.3.2 Veenmuseum opwaarderen

Ten aanzien van het gebied waarin het Veenmuseum ligt en Het Veenmuseum an sich, is een visie neergelegd in de onderhavige gebiedsuitwerking. In de gebiedsuitwerking wordt het plangebied en omgeving getypeerd als ‘de overgangszone tussen het landbouwgebied en de Engbertsdijkswenen (langs de Paterswal)’. Dit gebied wil men ontwikkelen tot een recreatieve as.

Deze recreatieve as loopt van Kloosterhaar tot aan het veenmuseum. Recreatieve ontwikkelingen langs de Paterswal worden gestimuleerd. In dit kader kan vrijkomende bebouwing langs de Paterswal een recreatieve invulling krijgen. Ook de verbreding van de landbouwbedrijven past daar in. De verkeerssituatie op de Paterswal dient dan overigens wel daarop aangepast te worden. In de ‘Gebiedsuitwerking Engbertsdijkswenen, Het Veenschap en omgeving’ wordt het voorstel genoemd om de omgeving van het veenmuseum op te waarderen tezamen met de aanleg van een TOP (Toeristisch Overstap Punt). Het museum dient hiervoor naast de museale functie ook de functie van een bezoekerscentrum te krijgen van waaruit men het gebied kan verkennen. Deze ontwikkeling past goed binnen het beleid van Staatsbosbeheer om het gebied Engbertsdijkswenen te presenteren als ‘etalage gebied’. Het T.O.P. is een aantal jaren geleden gerealiseerd op de hoek van het Hazepad en de Paterswal.

Aangezien de gebiedsuitwerking vooral een ruimtelijk plan is, is het zaak om de aandacht te richten op de infrastructurele maatregelen en maatregelen voor kwaliteitsverbetering. Bij kwaliteitsverbetering gaat het om het creëren van planologische mogelijkheden voor recreatieve ontwikkelingen. De verdere uitwerking van de recreatieve as kan daar mogelijk een invulling aangeven. Hierbij moet ook aandacht zijn voor de professionalisering van het Veenmuseum.

Figuur 4.8 Uitsnede Visiekaart Gebiedsuitwerking Engbertsdijkerven, Het Veenschap en Omgeving (Bron: Gebiedsuitwerking Engbertsdijkerven, Het Veenschap en omgeving)

4.3.3.3 Toetsing van het initiatief aan de ‘Gebiedsuitwerking Engbertsdijkerven, Het Veenschap en omgeving’

Onderhavig initiatief sluit naadloos aan bij de ambities zoals verwoord in de ‘Gebiedsuitwerking Engbertsdijkerven, Het Veenschap en Omgeving’. Het bieden van meer bebouwingsmogelijkheden ter verdere versterking van de kwaliteit en professionalisering van het museum, past uitstekend binnen de ambitie om de ‘recreatieve as’ waarin het plangebied gelegen is, te versterken. Het plan dient bij te dragen aan kwaliteitsverbetering, waarbij het gaat om het creëren van planologische mogelijkheden voor recreatieve ontwikkelingen. Tevens draagt de versterking van het Veenmuseum bij aan de ambitie om het gebied Engbertsdijkerven te presenteren als ‘etalage gebied’. Goed voorbeeld is de realisatie van het T.O.P. Het gewenste plan zou een goede aanvulling en versterking van het gebied zijn. Resumerend kan gesteld worden dat het onderhavige initiatief naadloos aansluit bij de ambities voor dit gebied, zoals verwoord in de ‘Gebiedsuitwerking Engbertsdijkerven, Het Veenschap en Omgeving’.

4.3.4 Nota vrijetijdseconomie 2013-2020

4.3.4.1 Algemeen

De ‘Nota vrijetijdseconomie’ is vastgesteld op 5 februari 2013 heeft de nota Verblifsrecreatie vervangen. Inmiddels is de wereld om ons heen veranderd. De crisis heeft zich gemanifesteerd en de overheid heeft te maken met forse bezuinigingen. De inhoudelijke uitgangspunten van de nota uit 2004 zijn nog wel actueel en blijven grotendeels overeind, maar het speelveld is dusdanig veranderd dat de nota geactualiseerd moest worden. De gemeente Twenterand heeft ervoor gekozen de geactualiseerde nota de naam ‘Nota vrijetijdseconomie’ mee te geven. Deze term geeft het belang van de toeristische en recreatieve sector weer, zowel voor de toerist maar net zo goed voor inwoners, de recreant en de ondernemer. Vrijetijdseconomie is een bredere benadering van de sector toerisme en recreatie waarbij ook de cross-over met andere sectoren aan de orde komt. Het geeft aan wat toerisme en recreatie voor de (regionale) economie én voor de samenleving betekenen. In de huidige samenleving biedt vrije tijd mogelijkheden voor sociale netwerken en

dus ook voor leefbaarheid, welzijn en ontspanning. Daarmee wordt tevens een link gelegd met cultuur en sport.

4.3.4.2 *Ontwikkelingsvisie: Buitengebied en Engbertsdijkswegen*

Het buitengebied van Twenterand biedt een mooie omgeving waarin de potentie voor toerisme en recreatie ontwikkeld kan worden door de ruimtelijke kwaliteit te versterken. Dit zal gaan door te investeren in het woon- en leefklimaat, natuur, landschap, cultuur. Het landschap in Twenterand is afwisselend, schoon en wordt goed ontsloten door secundaire wegen- en wandelpaden. De ontwikkelde routes ontsluiten alle mooie gebieden binnen de gemeente en sluiten goed aan op routes in de omgeving. Voor de liefhebbers worden in Twenterand verschillende ruiterroutes ontwikkeld.

Langs deze routes worden voorzieningen gerealiseerd, zoals paardenstoelen, drinkbakken, etc. In Engbertsdijkswegen kunnen liefhebbers van de natuur heerlijk wandelen. Natuur en recreatie gaan hier hand in hand. De optimale afstemming tussen natuur en recreatie komt tot uiting in een verbeterde kwaliteit van de recreatieve voorzieningen. De recreatieve gebruiksmogelijkheden worden vergroot (o.a. de relatie Veenmuseum-Engbertsdijkswegen wordt versterkt) en de bestaande routestructuur wordt geïntensiveerd.

De kwaliteit van het buitengebied kan nog een extra impuls gebruiken, zeker gezien de verwachte transitie op het platteland, waarbij steeds meer agrariërs hun bedrijf zullen stoppen en er nieuwe economische dragers nodig zijn. Onderwerpen die mogelijkheden bieden zijn: cultuurhistorie, boerderijeducatie en landschapswandelingen/fietstochten. Ook het oude ruilverkavelingsgebied van Vriezenveen biedt kansen.

Zowel voor dagrecreatieve als voor verblijfsrecreatieve voorzieningen zal de gemeente kwaliteitsverbeteringen van bestaande voorzieningen en accommodaties stimuleren en ondersteunen. De toerist vraagt naar steeds meer luxe en comfort. Om aan die wensen te kunnen voldoen is vaak extra ruimte nodig. De gemeente zal waar mogelijk medewerking verlenen in haar ruimtelijke plannen om kwaliteitsverbeteringen te stimuleren. Ter ondersteuning van zowel de landbouw als de toeristische sector staat de gemeente positief tegenover plattelandstoerisme. De agrarische sector krijgt waar mogelijk de ruimte als het gaat om nevenactiviteiten op functionerende agrarische bedrijven.

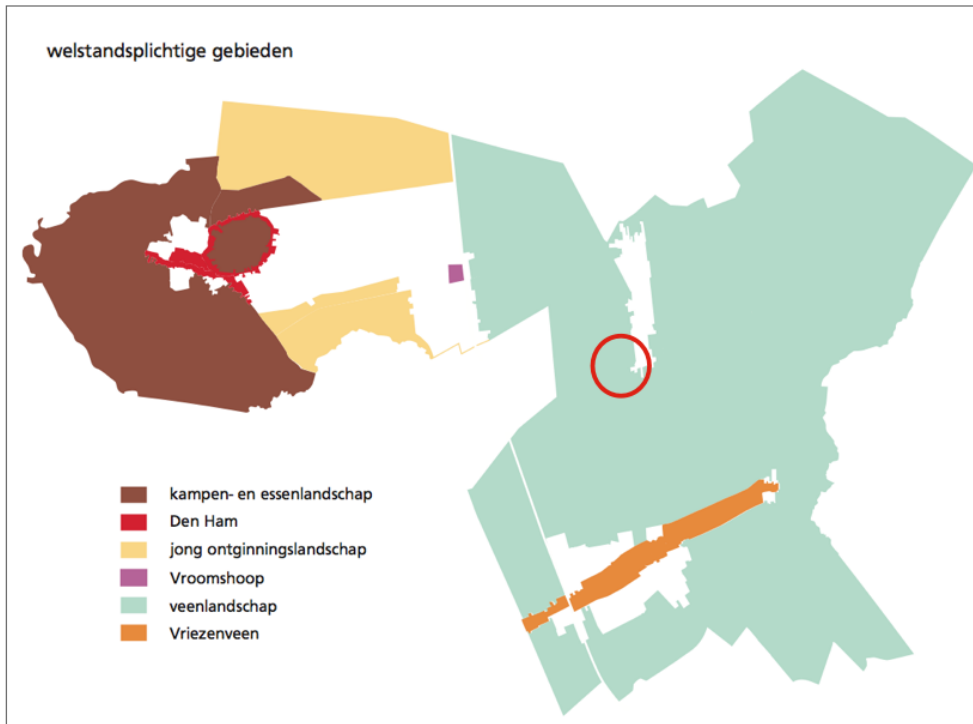
4.3.4.4 *Toetsing van het initiatief aan de ‘Nota Vrijtijdseconomie’*

Onderhavig planinitiatief behelst een versterking van een recreatief-toeristische functie in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Dit initiatief sluit naadloos aan bij de ambitie om een aantrekkelijk toeristisch-recreatief milieu het woon- en werkklimaat in de gemeente te realiseren. Met het initiatief draagt bij aan de ambitie om de cultuurhistorische kwaliteiten van Vriezenveen (en omgeving) steviger in de toeristisch-recreatieve markt zetten. Tot slot draagt het initiatief bij aan een optimale afstemming tussen natuur en recreatie door een verbeterde kwaliteit van de recreatieve voorzieningen.

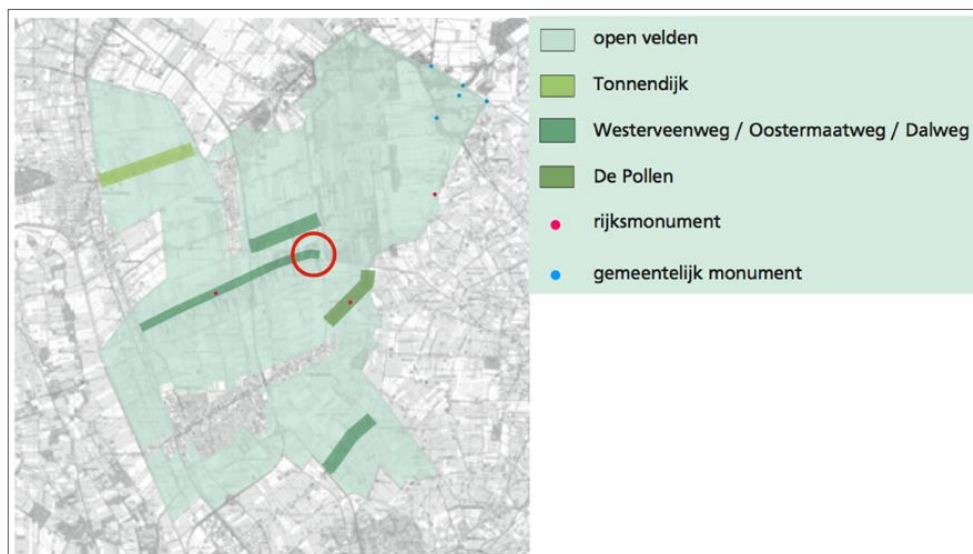
4.3.5 **Welstandsnota**

4.3.5.1 *Algemeen*

Op grond van de wijziging van de Woningwet zijn gemeenten voor het welstandstoezicht verplicht te beschikken over een door de gemeenteraad vastgestelde welstandsnota. De Welstandscommissie dient vervolgens de bouwplannen aan deze door de gemeenteraad geformuleerde en voor iedereen kenbare uitgangspunten te toetsen. De welstandsnota geeft in hoofdlijnen aan welke beleidsmatige inzet en procedures het gemeentebestuur kiest voor het voeren van een welstandstoezicht. Op basis van een verkenning van de gemeente zijn gebiedsgerichte criteria voor deelgebieden van landschappen en kernen en objectgerichte criteria beschreven. Per deelgebied is aangeduid hoe en waarop het gemeentebestuur bouwplannen gaat toetsen. Uit de welstandsnota van de gemeente Twenterand (vastgesteld op 27 mei 2004) blijkt dat het plangebied behoort tot het veenlandschap. Binnen het veenlandschap worden vier deelgebieden onderscheiden. Het plangebied ligt deels in de open velden, deels in deelgebied Westerveenweg / Oostermaatweg / Dalweg.

Figuur 4.9 Uitsnede Welstandskaart deelgebieden (Bron: Welstandsnota gemeente Twenterand)

Figuur 4.10 Uitsnede Welstandskaart Veenlandschap (Bron: Welstandsnota gemeente Twenterand)

In de open velden staat behoud van de openheid voorop. In het deelgebied Westerveenweg / Oostermaatweg / Dalweg staat behoud van het oorspronkelijke karakter ruilverkavelingslint voorop. De ruilverkavelingslinten kennen ruime doorzichten, tussen de boerderijen door, naar het achterliggende open gebied. De compacte opzet wordt versterkt door een groene beplantingszoom rondom. Leidraad voor de toekomstige ontwikkelingen van het lint is het behoud van de genoemde kenmerken. Daarnaast gelden ook nog aanvullend welstandscriteria.

4.3.5.2 Toetsing van het initiatief aan de 'Welstandsnota'

Van openheid is in voorliggend geval geen sprake. Het hele plangebied wordt omringd door een stevige 'groene jas'. Het behoud van dit groen staat voorop. Voorliggend plan zal geen afbreuk doen aan de groene beplantingsstrook rondom en is derhalve in overeenstemming met de welstandsnota. Indien een concreet bouwplan bekend is, zal het plan getoetst worden aan de redelijke eisen van welstand.

4.3.6 Beleidslijn investering kwaliteitsimpuls groene omgeving

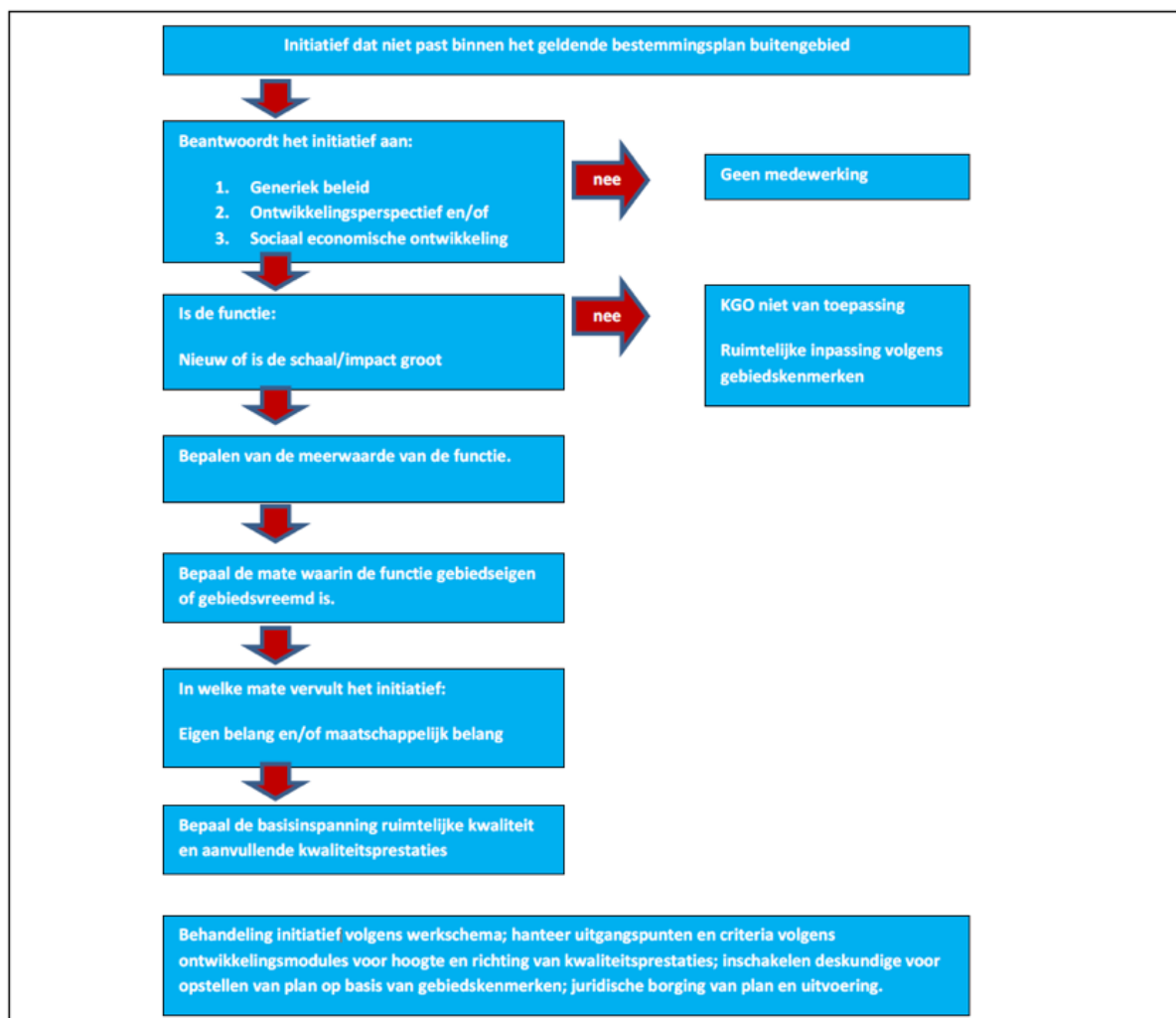
4.3.6.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Overijssel biedt aan gemeenten beleidsruimte voor ruimtelijke ontwikkelingen. Beleidsruimte die ook ontwikkelingen in de groene ruimte (onder voorwaarden) mogelijk maakt. De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (hierna: KGO) is het nieuwe kwaliteitsinstrument voor het landelijk gebied. Het vervangt het oude detailkader van de provincie (bijvoorbeeld Rood voor rood, Vrijkomende Agrarische Bedrijven en Nieuwe landgoederen) en biedt de gemeente veel ruimte voor maatwerk. Kort gezegd houdt KGO in dat in het buitengebied grootschalige uitbreidingen en nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn, mits die gelijk opgaan met verbeteringen van de ruimtelijke kwaliteit.

Ontwikkelingsruimte en kwaliteitsprestaties moeten in evenwicht zijn. De gemeente staat open voor toepassing van KGO, maar er bestaat wel behoefte om de investering in de ruimtelijke kwaliteit meetbaar te maken om rechtsongelijkheid, althans de schijn daarvan, te voorkomen. Reden om een rekenmethode op te stellen die als beleidslijn dient voor dergelijke initiatieven in het buitengebied. Met een rekenmethode kan worden bepaald wat de investering in de ruimtelijke kwaliteit moet zijn om het gevraagde evenwicht te krijgen waardoor de gewenste ontwikkeling voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. De 'beleidslijn investering kwaliteitsimpuls groene omgeving' is hiervan het resultaat. Deze is in samenwerking met de overige WT4-gemeenten opgesteld. De beleidslijn is een verdere uitwerking van de Structuurvisie Twenterand.

4.3.6.2 Reikwijdte en werkwijze beleidslijn

De beleidslijn heeft betrekking op nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen in het buitengebied. Het gaat daarbij om zowel agrarische als niet-agrarische bedrijven en bebouwing. Van een grootschalige uitbreiding van agrarische bedrijven is sprake wanneer door de uitbreiding er een agrarisch perceel van meer dan 1,5 ha ontstaat. Bij een niet-agrarisch bedrijf of niet-agrarische bebouwing spreken we van een grootschalige uitbreiding wanneer deze uitbreiding meer dan 15% van de bestaande bebouwing of het bestaande bestemmingsvlak tot gevolg heeft en waarbij de uitbreiding minimaal 50 m² betreft. Hoewel hier in voorliggend geval sprake van is, wordt in de navolgende paragraaf de grootschaligheid c.q. schaal en impact enigszins genuanceerd. Het stroomschema in figuur 4.11. geeft wanneer en in welke vorm de KGO wordt toegepast.

Figuur 4.11 Stroomschema KGO (Bron: gemeente Twenterand)

Generiek beleid

Zoals al gebleken uit paragraaf 4.2.4.1 vormen de generieke beleidskeuzes in het voorliggende geval geen belemmering.

Ontwikkelingsperspectieven

In 4.2.4.2 is het initiatief getoetst aan de ter plekke geldende ontwikkelingsperspectieven. Gebleken is dat het initiatief passend is binnen het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectieven.

Sociaaleconomische ontwikkeling

De provincie biedt ruimte voor sociaaleconomische ontwikkelingen, mits deze vanuit zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik verantwoord is, past in het ontwikkelingsperspectief ter plekke en tot slot wordt uitgevoerd volgens de Catalogus Gebiedskkenmerken.

In 4.2.4.1 is reeds verwoord dat het initiatief voldoet aan de principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. Tevens is in de paragraaf daarna verwoord dat de ontwikkeling passend is binnen de geldende ontwikkelingsperspectieven en dat de ontwikkeling bijdraagt aan de versterking van een belangrijke maatschappelijke functie binnen de gemeente Twenterand. De ontwikkeling is belangrijk voor het behoud van de sociaal-economische vitaliteit van het buitengebied van de gemeente Twenterand.

Schaal en impact

In dit geval is sprake van een ontwikkeling die een beperkte impact op de omgeving heeft. De ontwikkeling vindt voor het grootste gedeelte plaats binnen de huidige begrenzing van het veenmuseum. De uitbreiding van het plangebied aan de zuidwestzijde is zeer beperkt van omvang. Daarbij komt dat de ontwikkeling met name bedoeld is om het Veenmuseum blijvend interessant te houden als belangrijke recreatief-toeristische en maatschappelijke functie in de gemeente Twenterand. Uitgangspunt daarbij is dat het zeer gewaardeerde gemoedelijke karakter niet wordt aangetast. Van een grote toename van bezoekersaantallen zal geen sprake zijn. De ruimtelijke effecten zoals verkeersbewegingen en dergelijke als gevolg van deze ontwikkeling zijn dan ook beperkt. Ook wordt in de toetsing aan de generieke beleidskeuzes geconstateerd dat de invloed van de ontwikkeling op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS beperkt is. Verwezen wordt naar de toetsing aan de 'generieke beleidskeuzes'. Geconcludeerd kan worden dat de schaal en impact op de omgeving beperkt zijn.

Gebiedseigen of gebiedsvreemd

Het onderscheid in gebiedseigen en gebiedsvreemde functies geeft een indicatie voor de mogelijke bijdrage vanuit de functie zelf aan behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit van de omgeving. Een gebiedseigen functie past in de beleidsdoelstellingen ofwel het ontwikkelingsperspectief van een gebied. Bij een gebiedsvreemde functie is er eerder sprake van gebruikseffecten die een negatieve invloed kunnen hebben op (ontwikkelingsmogelijkheden van functies in) de omgeving (verkeer, milieu, geurgevoeligheid, e.d.).

Zoals al gebleken uit de toetsing aan het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief is sprake van een gebiedseigen functie. De ligging van het veenmuseum in het hoogveenontginningslandschap is een belangrijke vestigingsfactor geweest voor het museum. Door de ligging van het veenmuseum op deze locatie kan op een zorgvuldige wijze de ontginningsgeschiedenis in beeld worden gebracht.

Eigen belang of maatschappelijk belang

Er is sprake van een belangrijk maatschappelijk belang. Onderhavig planinitiatief behelst een versterking van een recreatief-toeristische functie in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Dit initiatief sluit naadloos aan bij de ambitie om een aantrekkelijk toeristisch-recreatief milieu het woon- en werkklimaat in de gemeente te realiseren. Met het initiatief draagt bij aan de ambitie om de cultuurhistorische kwaliteiten van Vriezenveen (en omgeving) steviger in de toeristisch-recreatieve markt zetten. De ontwikkeling past uitstekend binnen de ambitie om de 'recreatieve as' waarin het plangebied gelegen is, te versterken. Tevens draagt de versterking van het Veenmuseum bij aan de ambitie om het gebied Engbertsdijksvennen te presenteren als 'etalage gebied'.

Basisinspanning ruimtelijke kwaliteit en aanvullende kwaliteitsprestatie

De basisinspanning ruimtelijke kwaliteit bestaat uit een goede ruimtelijke inpassing van het totale perceel waar de ontwikkeling deel van uitmaakt. De invulling van de aanvullende kwaliteitsprestaties is maatwerk. Als een gebiedseigen ontwikkeling vanuit de functie zelf al bijdraagt aan de omgevingskwaliteiten, dan kan dat deels gezien worden als invulling van de aanvullende kwaliteitsprestaties.

Het plangebied wordt reeds omgeven door veelvuldig groen. Voor de verwezenlijking van de plannen worden slechts 3 berken verwijderd. Voor het overige blijft het aanwezige groen intact. Het kappen van deze berken zal kwantitatief gecompenseerd worden door 20 nieuwe berken aan te planten. Kwalitatieve compensatie zal plaatsvinden door verschrallingsbeheer op de graslandjes. Tevens is het een optie om enkele schapen op de gronden te laten grazen. Onder moeilijk werkbare arbeidsomstandigheden, zoals wanneer het land erg nat is, is de schaapskudde het ideale alternatief om de vegetatie kort en de kosten laag te houden. Ecologisch gezien is de kudde ook zeer waardevol. Educatief gezien is de kudde van grote waarde vanwege de "aibaarheid" en de mogelijkheid tot verstrekking van uitgebreide "natuurinformatie". Ook kan de kudde vanuit toeristisch-recreatief oogpunt een meerwaarde hebben. Deze kwantitatieve en kwalitatieve compensatie kunnen gezien worden als investeringen in de ruimtelijke kwaliteit. Extra landschappelijke inpassing is niet mogelijk. De functie draagt zelf al bij aan de omgevingskwaliteiten doordat de ontwikkeling bijdraagt aan het leesbaar en beleefbaar houden van het veelandschap. De ontwikkeling is relatief kleinschalig en beperkt van omvang.

Gezien vorenstaande wordt geconcludeerd dat er een goede balans is gevonden in de investeringen in de ruimtelijke kwaliteit en de nieuw geboden ontwikkelingsruimte.

4.3.6.3 Afwijkingsbevoegdheid

Van het beleid kan alleen worden afgeweken, indien:

- a) er bijzondere omstandigheden zijn, én;
- b) deze omstandigheden met zich meebrengen dat de nadelige gevolgen van handelen overeenkomstig het beleid onevenredig zouden zijn in verhouding tot de met het beleid te dienen doelen.

Dit beleidsuitgangspunt houdt in dat alleen bij bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van een beleidsregel. Dit impliceert dat van de afwijkingsbevoegdheid alleen bij hoge uitzondering gebruik zal worden gemaakt. De toepassing is dus restrictief. Het gaat om specifieke omstandigheden die bij de totstandkoming van deze notitie over het hoofd zijn gezien, althans niet (voldoende) in de belangenafweging zijn verdisconteerd én om specifieke omstandigheden die bij toepassing van het vastgestelde beleid in een concreet geval tot een onbillijkheid van overwegende aard leidt gelet op het belang van een goede ruimtelijke ordening. In het algemeen is er in ieder geval sprake van een onbillijkheid van overwegende aard indien:

- Er bijzondere omstandigheden kunnen worden aangevoerd die (tot) medewerking in afwijking van het beleid noodzaken en er geen redelijke alternatieven bestaan om hierin te voorzien. Hiervoor geldt wel de voorwaarde dat de ruimtelijke consequenties beperkt blijven en er geen sprake is van een (ongewenste) precedentwerking.
- Als het verzoek weliswaar niet binnen het geldende beleid past, maar de afwijking past binnen de reikwijdte van een nieuwe, op handen zijnde beleidsregel dan wel past binnen een nieuw (voor)ontwerpbestemmingsplan.

In voorliggend geval wordt afgeweken van het beleid aangezien specifieke omstandigheden aan de orde zijn.

Motivering afwijking

In voorliggend geval gaat het om de bestemming 'Bos- en Natuurgebied' met nadere aanduiding 'museum'. Het KGO-beleid van de gemeente Twenterand berekent het investeringsbedrag op basis van de meerwaarde. Omdat het hier gaat om een dusdanig specifieke gebruiksmogelijkheid is er nauwelijks sprake van een meerwaarde. Indien de meerwaarde berekend c.q. gekwantificeerd wordt, zal dit moet gebeuren door een onafhankelijke taxateur. De kosten van een taxatie zullen waarschijnlijk al hoger zijn dan de berekende investeringen KGO, temeer omdat door de wegingsfactoren het bedrag nog verder naar beneden kan worden bijgesteld (tot 60% van de meerwaarde).

4.3.6.4 Conclusie

Met inachtneming van hetgeen genoemd onder 'motivering afwijking' kan worden gesteld dat het plan past binnen het gemeentelijk KGO beleid

4.3.7 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

De in het voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling is in overeenstemming met het voorgenomen gemeentelijke beleid dat op dit bestemmingsplan van toepassing is. Resumerend wordt gesteld dat onderhavig initiatief voorziet in een versterking van een recreatief-toeristische functie in het buitengebied van de gemeente Twenterand. Hiermee wordt de uitstraling en levendigheid van het buitengebied van de gemeente Twenterand verhoogd. Versterking van deze maatschappelijke functie draagt bij aan het versterken van het karakter van de gemeente Twenterand. De versterking van deze toeristisch-recreatieve functie brengt geen significant negatieve effecten op het landschap en de ecologie met zich mee. De 'groene verbinding' wordt niet verbroken. Onderhavig initiatief sluit tevens naadloos aan bij de ambities zoals verwoord in de 'Gebiedsuitwerking Engbertsdijkerven, Het Veenschap en Omgeving'. Het bieden van meer bebouwingsmogelijkheden ter verdere versterking van de kwaliteit en professionalisering van het

museum, past uitstekend binnen de ambitie om de ‘recreatieve as’ waarin het plangebied gelegen is, te versterken. Tot slot is er geen strijd met de ‘Beleidslijn investering kwaliteitsimpuls groene omgeving’.

HOOFDSTUK 5 MILIEU-ASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, geur, flora & fauna en archeologie & cultuurhistorie.

5.1 Geluid

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Het akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen. De functie 'wonen' is aan te merken als een geluidsgevoelige functie.

5.1.2 Weg- en railverkeerslawaai

Weg- en railverkeerslawaai zijn in het voorliggende geval niet van toepassing. Er is geen sprake van een (nieuw) geluidsgevoelig object.

5.1.3 Industrielawaai

Het onderzoek industrielawaai kan nodig zijn als de locatie is gelegen binnen de invloedssfeer van omliggende woningen. Gelet op het feit dat de activiteiten in een zeer lage milieucategorie vallen, kan van een onderzoek industrielawaai worden afgezien. Dit wordt ook nader beschreven in de paragraaf 'Milieuzonering'.

5.1.4 Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmeringen voor het voornemen.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient een bodemonderzoek te worden verricht.

5.2.2 Onderzoekresultaten

In het voorliggende geval betreft het van het verruimen van de bestaande planologische bebouwingsmogelijkheden binnen de huidige plangrenzen van Veenmuseum Vriezenveenseveld. Prioriteit is

de uitbreiding van de expositieruimte. Deze uitbreiding heeft een oppervlakte van circa 48 m². In het kader van het verkrijgen van een vrijstelling van bodemonderzoek dient de oppervlakte van een onderzoekslocatie kleiner dan 50 m² te zijn. Tevens dient er sprake te zijn van een onverdachte locatie. Aangezien de oppervlakte kleiner dan 50 m² beslaat en er sprake is van een onverdachte locatie (natuurgebied), kan gesteld worden dat in dit specifieke geval geen bodemonderzoek uitgevoerd moet worden. Voor wat betreft de uitbreidingen op langere termijn zal bij de aanvraag om omgevingsvergunning zal bekeken worden of het uitvoeren van een bodemonderzoek noodzakelijk is.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

5.3.1.1 *Besluit en de Regeling niet in betekenende mate*

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip “niet in betekenende mate” is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

5.3.1.2 *Besluit gevoelige bestemmingen*

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen. De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

5.3.2 Onderzoeksresultaten luchtkwaliteit

Een project met een dergelijk kleinschalige omvang is aan te merken als een project welke “niet in betekenende mate bijdraagt” aan luchtverontreiniging.

Uit de jaarlijkse rapportage van de luchtkwaliteit blijkt dat er, in de omgeving van het plangebied, langs wegen geen overschrijdingen van de grenswaarden aan de orde zijn. Een overschrijding van de grenswaarden is ook in de toekomst niet te verwachten. Tevens is geen sprake van een gevoelige bestemming.

5.3.3 Conclusie

Gezien het vorenstaande is aanvullend onderzoek naar de luchtkwaliteit niet noodzakelijk.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. In het externe veiligheidsplan "Twenterand gaat voor een veilige toekomst", vastgesteld op 20 december 2011, is het veiligheidsbeleid van de gemeente Twenterand in beeld gebracht. Doel van het externe veiligheidsbeleid is om een transparant toetsingskader te bieden dat duidelijk maakt welke externe veiligheidsrisico's er in de gemeente Twenterand zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan.

5.4.2 Situatie in en bij het plangebied

Aan hand van de Risicokaart Overijssel is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart Overijssel staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In de volgende afbeelding is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het plangebied en omgeving weergegeven.

Figuur 5.1 Uitsnede Risicokaart Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Uit de inventarisatie blijkt dan ook dat het plangebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);

- zich niet bevindt binnen een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

5.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is.

5.5.2 Gebiedstypen

In de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' is een tweetal gebiedstypen te onderscheiden; 'rustige woonwijk' en 'gemengd gebied'. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer.

Gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), worden aangemerkt als 'gemengd gebied'. Het omgevingstype "gemengd gebied" wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' als volgt omschreven:

“Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied. Hier kan de verhoogde milieubelasting voor geluid de toepassing van kleinere richtafstanden rechtvaardigen. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.”

Bij 'gemengde gebieden' moet gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

De richtafstanden uit het omgevingstype rustige woonwijk kunnen, zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat, met één afstandsmaat worden verlaagd indien sprake is van gemengd gebied. Daarbij wordt in de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' opgemerkt dat het vanuit het oogpunt van efficiënt ruimtegebruik de voorkeur verdient functiescheiding niet verder door te voeren dan met het oog op een goed woon- en leefklimaat noodzakelijk is.

Het gebied waarin het plangebied zich bevindt is aan te merken als een 'rustige woonwijk', gezien de ligging in het buitengebied.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

5.5.3 Onderzoeksresultaten milieuzonering

5.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. Onder andere woningen zijn milieugevoelige objecten. De VNG uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen.

Zoals reeds hiervoor genoemd wordt bij het realiseren van nieuwe bestemmingen gekeken te worden naar de omgeving waarin de nieuwe bestemmingen gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

5.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden wordt aangetast.

Musea worden op grond van de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' getypeerd als 'Bibliotheken, musea, ateliers, e.d.', (categorie 1) met een minimale afstand van 10 meter. Ten zuiden van onderhavig plangebied is op basis van het vigerende bestemmingsplan een potgrondbedrijf inclusief bedrijfswoning gevestigd. De bedrijfswoning is gelegen op ruimte afstand (meer dan 50 meter). Daarbij komt dat afstand tot dit bedrijfspceel niet verkleind wordt.

5.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies binnen het plangebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving. De nieuwe functie binnen het plangebied is niet aan te merken als een gevoelige functie en ondervindt hiermee geen hinder van omliggend functies.

5.5.4 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

5.6 Geur

5.6.1 Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor inrichtingen, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient tussen een emissiepunt van een dierenverblijf waarin melkkoeien en/of vrouwelijk jongvee worden gehouden en een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom een afstand van 100 meter en buiten de bebouwde kom een afstand van 50 meter te worden aangehouden. Voor de overige dieren welke binnen de inrichting worden gehouden, is in de Wet geurhinder en veehouderij een geurnorm opgenomen. Deze bedraagt voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom 3 odour units per kubieke meter lucht. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom bedraagt deze 14 odour units per kubieke meter lucht.

5.6.3 Onderzoekresultaten geur

In het voorliggende geval is er sprake van het verruimen van de planologische bebouwingsmogelijkheden binnen de huidige begrenzing van plangebied ‘Het Veenmuseum Vriezenveenseveld’. Jurisprudentie heeft uitgewezen dat tentoonstellingsgebouwen bij een museum aangemerkt worden als geurgevoelige objecten (ABRvS nr. 200902795/5/R3 d.d. 26 januari 2011). De dichtstbijzijnde veehouderij is gelegen op ruim 400 meter van het plangebied. Inrichtingen waarbij wel met odeurbelasting wordt gerekend, liggen zodanig ver weg dat de geurbelasting op de woningen onder de wettelijke norm van 14 odour units per kubieke meter lucht blijft.

5.7 Ecologie

5.7.1 Algemeen

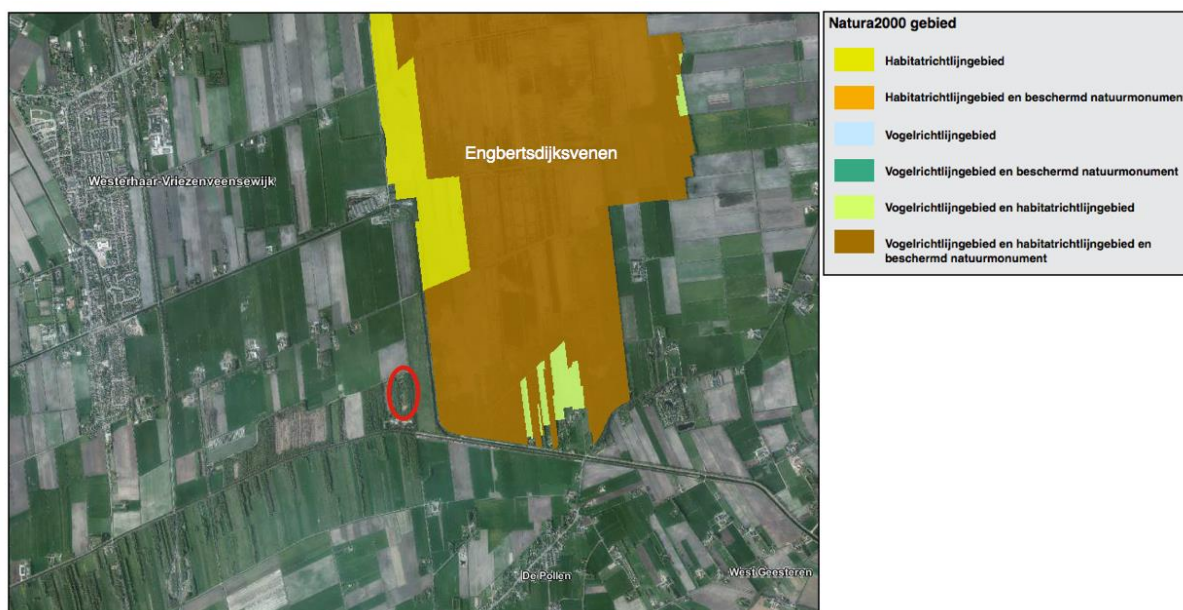
Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet ontheffing of vrijstelling worden gevraagd. De Quickscan Flora- en faunawet, EHS en Voortoets Natura 2000 is bijgevoegd in bijlage 1.

5.7.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (Natura 2000) worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's). Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Vanaf dat moment heeft Nederland de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving verankerd. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van EL&I.

5.7.2.1 Natura 2000

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd. De ligging van het plangebied ten opzichte van het meest nabijgelegen Natura-2000 gebied “Engbertsdijkswen” is hierna weergegeven.

Figuur 5.2: Ligging plangebied t.o.v. het Natura 2000 gebied 'Engbertsdijkvenen' (Bron: Provincie Overijssel)

Toetsing

Engbertsdijkvenen is een restant van een groot voormalig veengebied. Het gebied Engbertsdijkvenen is nu een vrijwel geheel afgegraven hoogveengebied. Omdat de randen geheel zijn afgegraven, steekt het gebied ver boven het omringende landschap uit. Het gebied herbergt een restant niet-afgegraven veen. Deze omvangrijke hoogveenkern is voor boekweitbrandcultuur gebruikt, maar niet verveend en tijdig tegen verdere verdroging beschermd. Een groot deel van het overige veen is tot circa 1940 in gebruik geweest voor boekweitcultuur. Om wegzijging tegen te gaan, was het nodig het gebied (hydrologisch) te isoleren. Daartoe is het gebied gecompartmenteerd door middel van dammen. Het is een uitgestrekt, weids en afwisselend gebied. Buiten de actieve hoogveenkern bestaat het gebied uit natte heide, waarin ook drogere delen aanwezig zijn. Langs de randen van het gebied zijn enkele kleine berkenbossen te vinden. De Engbertsdijkvenen is tevens aangemerkt als wetland en EHS.

Binnen het Natura 2000-gebied Engbertsdijkvenen zijn instandhoudingdoelen opgesteld voor diverse habitattypen en habitatsoorten.

Habitattypen

Binnen het Natura 2000-gebied de Engbertsdijkvenen zijn de volgende habitattypen aangewezen:

- Droge heiden (H4030)
- Actieve hoogvenen (H7110A)
- Herstellende hoogvenen (H7120)

Habitatsoorten

- Geoorde fuut (A008)
- Toendrarietgans (niet broedvogel) (A039)
- Kraanvogel (niet broedvogel) (A127)

Op de beschermde habitattypen worden geen verslechterende of significant versturende effecten verwacht. Omdat het plangebied buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied is gelegen. Tevens vindt er geen fysieke aantasting plaats en leidt de ontwikkeling niet tot wijziging in de factoren vermessing, verdroging of vernatting. Op de genoemde habitatsoorten worden geen verslechterende of significant versturende effecten verwacht.

Op basis hiervan is het niet noodzakelijk een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 aan te vragen.

5.7.2.2 Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. De ligging van het plangebied ten opzichte van de meest nabijgelegen gebieden aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur wordt hierna weergegeven.

Figuur 5.3: Ligging plangebied t.o.v. de EHS (Bron: Provincie Overijssel)

Toetsing

Het plangebied ligt voor een groot deel in de EHS. De meeste ontwikkelingen zijn geprojecteerd buiten de begrenzing van de EHS. Er wordt 1 veenhut en een klein deel van de uitbreiding van de ontvangstruimte in de EHS gerealiseerd. Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden' van de EHS waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het 'nee, tenzij'-principe en de overige spelregels zijn opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Gezien de zeer beperkte impact van de ontwikkelingen op de EHS en de maatregelen tot compensatie, wordt voldaan aan de voorwaarden tot het verlenen van ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel op grond van artikel 2.7.6 van de Omgevingsverordening. Er is sprake van een relatief kleinschalige wijziging van het bestemmingsplan of van de regels ter zake van het gebruik van grond en er is aangetoond en verzekerd dat

deze wijziging de wezenlijke kenmerken en waarden slechts in beperkte mate aantast, de kwaliteit en kwantiteit van de EHS op het betreffende gebiedsniveau tenminste behoudt, plaatsvindt na een zorgvuldige afweging van alternatieve locaties en maatregelen bevat die resulteren in een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing. Verwezen wordt naar de toetsing aan het provinciaal beleid, waarin e.e.a. nader wordt toegelicht.

5.7.3 Soortenbescherming

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen in het plangebied en worden niet verwacht ter plaatse van de te realiseren bebouwing. Het plangebied wordt gebruikt door verschillende vogelsoorten. Er broeden geen vogelsoorten in het plangebied waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Wel dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

De uit te breiden bebouwing is net als de te rooien berken niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis van de voorgenomen activiteit, wordt aangenomen dat er geen aantoonbaar negatief effect is op de het functionele leefgebied van vleermuizen.

Door de ruimtelijke ontwikkeling kunnen negatieve effecten optreden op de strikt beschermde zandhagedis, hazelworm en levendbarende hagedis. Aangezien de functionaliteit van het leefgebied wel gewaarborgd blijft is er geen sprake van negatieve effecten op de lokale populatie. Door specifieke mitigerende maatregelen worden mogelijke effecten voorkomen, te weten:

- Werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode van reptielen (15 oktober tot 15 maart) afhankelijk van de weersomstandigheden.
- Het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden uitrasteren met landbouwplastic minimaal 50 cm hoog en 10 cm in de grond. Dit dient tenminste 3 weken voor aanvang van de werkzaamheden geplaatst te worden zodat voldoende tijd is om eventueel aanwezige reptielen weg te vangen.
- Eventuele aanwezige reptielen binnen de bouwlocatie worden na het plaatsen van de afscherming weggevangen en losgelaten op geschikt terrein in de directe omgeving.

Het aanvragen van ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk, mits de mitigerende maatregelen uitgevoerd worden. Overigens wordt benadrukt dat rekening wordt gehouden met de in artikel 2 van de Flora- en faunawet opgenomen zorgplichtbepaling.

5.7.4 Conclusie

Het aspect ‘ecologie’ vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

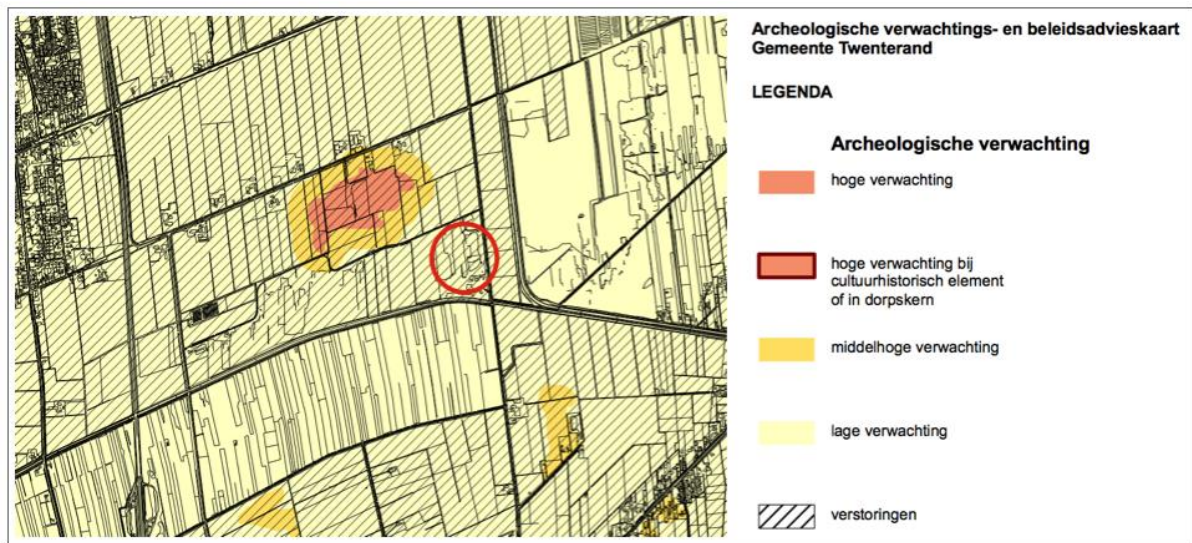
5.8 Archeologie & cultuurhistorie

5.9.1 Archeologie

5.9.1.1 Algemeen

Op 1 september 2007 is de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) van kracht geworden. Deze wet, een wijziging op de Monumentenwet 1988, regelt de omgang met het archeologisch erfgoed. Nieuw in de wet is dat gemeenten een archeologische zorgplicht krijgen en dat initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht zijn rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Bureau Baac heeft voor het grondgebied van de gemeente Twenterand een inventarisatie opgesteld van de archeologische verwachtingen. Het plangebied is getoetst aan archeologische verwachtingskaart. Een uitsnede van de kaart is opgenomen in afbeelding 5.4.

Figuur 5.4: Archeologische verwachtingskaart (Bron: Gemeente Twenterand)

5.9.1.2 Onderzoekresultaten archeologie

Voor het plangebied geldt een lage verwachting voor archeologische bodemvondsten. Daarnaast is het plangebied reeds verstoord door de ontginningen. Nader archeologisch onderzoek kan achterwege blijven.

5.9.2 Cultuurhistorie

5.9.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. De bescherming van cultuurhistorische elementen is vastgelegd in de Monumentenwet 1988. Deze wet is vooral gericht op het behouden van historische elementen voor latere generaties.

5.9.2.2 Onderzoekresultaten cultuurhistorie

Het plangebied zelf kent geen bijzondere cultuurhistorische waarden. In de nabijheid van het plangebied bevinden zich tevens geen rijks- of gemeentelijke monumenten.

HOOFDSTUK 6 WATERPARAGRAAF

6.1 Vigerend beleid

6.1.1 Europees- en rijksbeleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstroming, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan zal het beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding voortzetten. Het beleidsdoel is het realiseren of in stand houden van duurzame en klimaatbestendige watersystemen. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet, die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

6.1.2 Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied.

6.1.3 Beleid waterschap Vechtstromen

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Reest en Wieden, Vechtstromen (voorheen Velt en Vecht en Regge en Dinkel), Groot Salland en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere waterschappen in Rijn-Oost.

Waterschap Vechtstromen heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. Het plan gaat over het waterbeheer in het hele stroomgebied en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Het waterbeleid van het waterschap is met name gericht op een duurzame aanpak van het waterbeheer: geen afwenteling, herstel van de veerkracht van het watersysteem, streven naar een meer natuurlijker waterbeheer, zoeken naar meer ruimte voor water, water toepassen als ordenend principe middels het gebruik van waterkansenkaarten en water langer vasthouden mede door flexibeler peilbeheer. Ook het streven naar een betere waterkwaliteit als onderdeel van duurzaamheid is een belangrijk speerpunt

(tegengaan van lozingen, minder belasting van het water en het zoveel mogelijk tegengaan van diffuse verontreinigingen).

De twee belangrijkste onderdelen van het waterplan worden gevormd door:

- het tekort aan waterberging in het landelijk gebied;
- de inpassing van inrichtingsmaatregelen binnen de maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water.

6.2 Waterparagraaf

6.2.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

6.2.2 Watertoetsproces

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater). Op 7 juni 2011 is een watertoets uitgevoerd op de website <http://www.dewatertoets.nl>. Het resultaat hiervan is dat de normale watertoetsprocedure doorlopen moet worden. De reden dat de normale procedure doorlopen moet worden is dat er een beperkingsgebied wordt geraakt. De uitgangspuntennotitie is bijgevoegd in Bijlage 2.

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING

7.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

7.2 Opzet van de regels

7.2.1 Algemeen

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Voor alle plannen die vanaf 1 juli 2013 in procedure gaan, is de RO Standaarden 2012 verplicht. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels (begripsbepalingen en wijze van meten);
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels (o.a. algemene afwijkingsregels);
4. Overgangs- en slotregels.

7.2.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- *Begrippen (Artikel 1)*

In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.

- *Wijze van meten (Artikel 2)*

Dit artikel geeft onder meer bepalingen waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

7.2.3 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemmingen “Natuur” (Artikel 3) en “Waarde – EHS”. De regels zijn onderverdeeld in o.a.:

- Bestemmingsomschrijving: omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan;
- Bouwregels: eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bebouwingshoogte, bebouwingspercentage, etc.);
- Specifieke gebruiksregels: wel gebruik is strijdig met de aangegeven bestemming en bouwregels.

7.2.4 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- *Anti-dubbeltelregel (Artikel 5)*
Deze regel bepaalt dat er niet twee keer voor eenzelfde locatie een bouwplan kan worden ingediend.
- *Algemene bouwregels (Artikel 6)*
In dit artikel worden de algemene bouwregels beschreven. Deze gelden voor het hele plangebied.
- *Algemene gebruiksregels (Artikel 7)*
In dit artikel worden de gebruiksregels beschreven. Deze gelden voor het hele plangebied.
- *Algemene afwijkingsregels (Artikel 8)*
In dit artikel worden de algemene afwijkingsregels beschreven. Deze regels gelden voor het hele plangebied.
- *Algemene wijzigingsregels (Artikel 9)*
Dit artikel beschrijft de algemene wijzigingsregels beschreven. Deze regels gelden voor het hele plangebied.

7.2.5 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregels wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

7.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is. In deze paragraaf worden de gemaakte keuzes nader onderbouwd.

“Natuur”

Functie

De voor “Natuur” aangewezen gronden zijn bestemd voor een natuurgebied, alsmede de bescherming en versterking van natuurwaarden. Tevens zijn de gronden bestemd voor het Veenmuseum, ter plaatse van de

aanduiding ‘museum’, één en ander uitsluitend ten behoeve van educatieve, recreatieve en toeristische doeleinden met bijbehorende ondergeschikte horeca. Ook zijn de gronden bestemd voor parkeerplaatsen, de extensieve dagrecreatie, het vasthouden, bergen en afvoeren van water. Een en ander met bijbehorende bebouwing en voorzieningen.

Bebouwingsmogelijkheden

Op de verbeelding is voor het hele plangebied een aanduiding ‘museum’ opgenomen. Ter plaatse van deze aanduiding mag het totaal bebouwd oppervlak maximaal 1300 m² bedragen, met dien verstande dat de oppervlakte per gebouw niet meer dan 250m² mag bedragen. Tevens bepalen de bouwregels dat de maximale bouwhoogte van gebouwen maximaal 9 meter mag bedragen. De maximale goothoogte mag 4,5 meter bedragen. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag maximaal 2 meter bedragen.

“Waarde – EHS”

De voor “Waarde – EHS” aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming “Natuur”, mede bestemd voor het ontwikkelen en in stand houden van de natuur- en landschapswaarden.

7.4 Handhaving

Het bestemmingsplan wil een sturend instrument zijn voor de ruimtelijke en functionele inrichting van het plangebied. Aan de hand van de in het bestemmingsplan opgenomen regels worden voorgenomen activiteiten (bouwactiviteiten en gebruik van gronden en gebouwen) getoetst.

Middels het stelsel van vergunningverlening worden de regels toegepast. Als blijkt dat zonder of in afwijking van de regels activiteiten plaatsvinden, is handhaving in enge zin aan de orde, gericht op het ongedaan maken van een overtreding. Handhaving is belangrijk om de sturing die het bestemmingsplan beoogt tot haar recht te laten komen.

Handhaving heeft echter alleen zin wanneer de noodzaak en het nut hiervan kunnen worden aangetoond, een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik en bebouwing) heeft plaatsgevonden en draagvlak onder betrokkenen kan worden verkregen voor het beleid.

De gemeente Twenterand hanteert een strikt handhavingsbeleid. In dit beleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- stringent beleid: als uitgangspunt geldt dat in principe elke overtreding wordt aangepakt;
- géén stilzwijgend gedogen;
- gewenste maar illegale ontwikkelingen zo snel mogelijk legaliseren;
- gedogen van illegale gevallen alleen in uitzonderlijke gevallen, bij voorkeur alleen tijdelijk en met redenen omkleed.

Handhavend optreden tegen overtredingen van bestemmingsplannen kan niet alleen plaatsvinden via publiekrechtelijke, maar ook via de strafrechtelijke weg. In de regels is daartoe de zogenaamde strafbepaling opgenomen, waarin overtredingen van de regels worden aangemerkt als een strafbaar feit als bedoeld in artikel 1a, aanhef en lid 2 van de Wet op de Economische Delicten. Bij ernstige overtredingen zal handhaving ook via de strafrechtelijke weg plaatsvinden. De opsporingsambtenaren van de gemeente of politie zullen in die gevallen proces-verbaal van de overtreding maken. Het (reguliere) bestuursrechtelijk traject zal gelijktijdig worden ingezet.

HOOFDSTUK 8   ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofdregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggende geval wordt een exploitatieovereenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente Twenterand. Hierin wordt tevens het risico van planschade opgenomen zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 9   INSPRAAK EN VOOROVERLEG

Dit hoofdstuk wordt nader ingevuld op het moment dat vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening en de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan heeft plaatsgevonden.

9.1   Vooroverleg

Het bestemmingsplan is conform artikel 3.1.1. Bro in vooroverleg gebracht bij alle relevante overheidsinstanties.

9.2   Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft voor een periode van vier weken voor een ieder ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn er geen inspraakreacties ingediend tegen het plan.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1   Quicksan Flora- en faunawet, EHS en Voortoets Natura 2000

Bijlage 2   Uitgangspuntennotitie waterschap Regge en Dinkel